

URZĄD STATYSTYCZNY
W ŁODZI

WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2012 R.

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

**URZĄD STATYSTYCZNY
W ŁODZI**

INFORMACJE
I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

**WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
W 2012 R.**

ŁÓDŹ 2014

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W ŁODZI**

Piotr Ryszard Cmela - Przewodniczący, Edward Bedlechowicz, Mariola Chrobot, Ewelina Herman, Anna Jaeschke, Stanisław Kaniewicz, Sławomir Konczak, Włodzimierz Obraniak, Elżbieta Ossowska, Tomasz Piasecki, Jolanta Włodarczyk, Lilianna Wójcik

SERIA: INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

OPRACOWANIE:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Magdalena Hochman

OŚRODEK WARUNKÓW ŻYCIA I BADAŃ ANKIETOWYCH
Paweł Armatys, Renata Brzezińska, Joanna Drop, Anna Dziakiewicz

POD KIERUNKIEM:

Anny Jaeschke
i Jolanty Włodarczyk

SKŁAD, GRAFIKA:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Magdalena Hochman

OŚRODEK WARUNKÓW ŻYCIA I BADAŃ ANKIETOWYCH
Paweł Armatys

PROJEKT OKŁADKI:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Katarzyna Szkopiecka

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła

ISBN 978-83-60002-66-7

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 100 egz

Cena 18,00 zł

PRZEDMOWA

Publikacja „Warunki życia ludności w województwie łódzkim w 2012 r.”, opracowywana corocznie, przedstawia kształtowanie się zmiennych charakteryzujących różne obszary społeczno-gospodarcze w regionie. Celem publikacji jest wskazanie miejsca województwa łódzkiego wśród innych województw według wybranych wskaźników charakteryzujących warunki życia mieszkańców.

Opracowanie, wzorem lat poprzednich, składa się z czterech części. Pierwsza zawiera uwagi metodyczne precyzujące pojęcia i wskaźniki wykorzystane w publikacji. W części drugiej zamieszczono analizę wskaźników cząstkowych dla poszczególnych grup zmiennych i wskaźnika syntetycznego poprzedzoną opisem zmiennych przyjętych do analizy oraz opisem zastosowanej metody konstrukcji wskaźnika syntetycznego. Wyniki analizy przedstawiono również na wykresach oraz kartogramach. W trzeciej części publikacji zaprezentowano wybrane dane dla województwa łódzkiego w latach 2010-2012. Czwarta część zawiera natomiast tabelaryczne zestawienie wskaźników z analizowanych dziedzin zaprezentowanych w przekroju województw w porównaniu z 2011 r.

Mam nadzieję, że informacje zawarte w publikacji okażą się cennym źródłem wiedzy o warunkach życia mieszkańców województwa łódzkiego.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, maj 2014 r.

PREFACE

"Live Conditions of the population in the Łódzkie Voivodship in 2012", published annually, presents changes in indicators characterising various aspects of socio-economic reality. The aim of the study is to define the position of the Łódzkie Voivodship among other voivodships in terms of selected indicators describing the living conditions of inhabitants.

The elaboration, as in previous years, consists of four parts. The first contains methodological notes specifying the concept and the indicators used in the publication. The second part consists of analysis of the subindices for different groups of variables and the synthetic index preceded by description of the variables taken for analysis and the methods of synthetic index construction. The results of analysis are also presented in charts and cartograms. The third part of publication presents selected data on Łódzkie Voivodship in years 2010-2012. The fourth part – table section – contains the list of indicators analyzed in the regional breakdown in comparison to 2011.

I hope the publication will constitute a valuable source of information for all interested in living conditions of inhabitants of the Łódzkie Voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa	3
1. UWAGI METODYCZNE	13
2. ANALIZA SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI.....	23
2.1. Zastosowana metoda badawcza i dobór zmiennych	23
2.2. Analiza wskaźników cząstkowych dla poszczególnych grup zmiennych charakteryzujących poziom życia ludności	30
2.2.1. Zasoby ludzkie i rynek pracy	30
2.2.2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza	31
2.2.3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe	33
2.2.4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne	35
2.3. Syntetyczna ocena poziomu życia mieszkańców województwa łódzkiego	37
3. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM - WYBRANE DANE	41
4. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW - WYBRANE WSKAŹNIKI	55

SPIS TABLIC

Tabl. 1. Zestaw wskaźników społeczno-ekonomicznych charakteryzujących poziom życia ludności	25
Tabl. 2. Wartości wskaźników grupowych i syntetycznego wskaźnika poziomu życia ludności województwa łódzkiego na tle innych województw w 2012 r.	40

WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM – WYBRANE DANE

Tabl. 1 (3). Ruch naturalny ludności	42
Tabl. 2 (4). Wybrane dane o ochronie środowiska	42
Tabl. 3 (5). Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	43
Tabl. 4 (6). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto oraz przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe	43
Tabl. 5 (7). Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	44
Tabl. 6 (8). Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych	44
Tabl. 7 (9). Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	45
Tabl. 8 (10). Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	45

SPIS TABLIC (dok.)

Tabl. 9 (11). Wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	46
Tabl. 10 (12). Wskaźnik zagrożenia ubóstwem według poszczególnych granic ubóstwa	46
Tabl. 11 (13). Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	46
Tabl. 12 (14). Zasoby mieszkaniowe	47
Tabl. 13 (15). Mieszkania wyposażone w instalacje	47
Tabl. 14 (16). Mieszkania oddane do użytkowania	48
Tabl. 15 (17). Drogi publiczne o twardej nawierzchni	48
Tabl. 16 (18). Linie kolejowe eksploatowane	48
Tabl. 17 (19). Pojazdy samochodowe i motocykle zarejestrowane.....	48
Tabl. 18 (20). Podstawowe usługi pocztowe	49
Tabl. 19 (21). Pracownicy medyczni	49
Tabl. 20 (22). Ambulatoryjna opieka zdrowotna	49
Tabl. 21 (23). Szpitale ogólne.....	50
Tabl. 22 (24). Apteki i punkty apteczne	50
Tabl. 23 (25). Żłobki i kluby dziecięce.....	50
Tabl. 24 (26). Wychowanie przedszkolne	50
Tabl. 25 (27). Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży	51
Tabl. 26 (28). Szkoły specjalne w roku szkolnym 2012/2013	52
Tabl. 27 (29). Szkolnictwo dla dorosłych.....	52
Tabl. 28 (30). Biblioteki publiczne.....	53
Tabl. 29 (31). Instytucje kultury	53
Tabl. 30 (32). Abonenci radiowi i telewizyjni.....	53
Tabl. 31 (33). Baza noclegowa turystyki	53
Tabl. 32 (34). Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych	54
Tabl. 33 (35). Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	54
Tabl. 34 (36). Produkt krajowy brutto	54
WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW - WYBRANE WSKAŹNIKI	
Tabl. 35 (37). Wskaźniki cząstkowe poziomu życia ludności według województw	56

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1. Pracujący na 1000 ludności w 2012 r.
- Wykres 2. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2012 r.
- Wykres 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2012 r.
- Wykres 4. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności w 2012 r.
- Wykres 5. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2012 r.
- Wykres 6. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2012 r.
- Wykres 7. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw w 2012 r.
- Wykres 8. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2011 r.
- Wykres 9. Wskaźnik syntetyczny poziomu życia ludności w 2012 r.

SPIS KARTOGRAMÓW

- Kartogram 1. Ludność na 1 km² w 2012 r.
- Kartogram 2. Kobiety na 100 mężczyzn w 2012 r.
- Kartogram 3. Ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności w 2012 r.
- Kartogram 4. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2012 r.
- Kartogram 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.
- Kartogram 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.
- Kartogram 7. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2012 r.
- Kartogram 8. Odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w 2012 r.
- Kartogram 9. Emisja przemysłowych gazowych (bez CO₂) zanieczyszczeń powietrza na 1 km² w 2012 r.
- Kartogram 10. Lesistość w 2012 r.
- Kartogram 11. Pracujący ogółem na 1000 ludności w 2012 r.
- Kartogram 12. Bezrobotni zarejestrowani na 1000 pracujących w 2012 r.
- Kartogram 13. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2012 r.
- Kartogram 14. Stopa bezrobocia długotrwałego w 2012 r.
- Kartogram 15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2012 r.
- Kartogram 16. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji w 2012 r.
- Kartogram 17. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych na 1 osobę w 2012 r.

SPIS KARTOGRAMÓW (dok.)

- Kartogram 18. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2012 r.
- Kartogram 19. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2012 r.
- Kartogram 20. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² w 2012 r.
- Kartogram 21. Liczba ludności na 1 lekarza w 2012 r.
- Kartogram 22. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności w 2012 r.
- Kartogram 23. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku w 2012 r.
- Kartogram 24. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 r.
- Kartogram 25. Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności w 2012 r.
- Kartogram 26. Widzowie w kinach na 1000 ludności w 2012 r.
- Kartogram 27. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2012 r.
- Kartogram 28. Wypadki drogowe na 10 tys. ludności w 2012 r.
- Kartogram 29. Przepięstwa stwierdzone na 10 tys. ludności w 2012 r.
- Kartogram 30. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2011 r.
- Kartogram 31. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca w 2012 r.
- Kartogram 32. Zasoby ludzkie i rynek pracy w 2012 r.
- Kartogram 33. Aktywność i infrastruktura gospodarcza w 2012 r.
- Kartogram 34. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe w 2012 r.
- Kartogram 35. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne w 2012 r.
- Kartogram 36. Wskaźnik syntetyczny poziomu życia ludności w 2012 r.

TABLE OF CONTENTS

<i>Preface</i>	4
1. METHODOLOGICAL NOTES	13
2. ANALYSIS OF THE SYNTHETIC INDICATOR OF LIVING STANDARD	23
2.1. <i>Methodology applied and selection of variables</i>	23
2.2. <i>Partial indexes' analysis for respective groups of variables describing living conditions</i>	30
2.2.1. <i>Human resources and labour market</i>	30
2.2.2. <i>Economic activity and infrastructure</i>	31
2.2.3. <i>Inhabitant's wealth and dwellings</i>	33
2.2.4. <i>Availability of social services and public safety</i>	35
2.3. <i>Overall evaluation of living conditions in Łódzkie Voivodship</i>	37
3. LIVING CONDITIONS IN THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP — SELECTED INDICATORS	41
4. LIVING CONDITIONS IN THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS — SELECTED INDICATORS	55

LIST OF TABLES

<i>Tabl. 1. Set of socio-economic indicators characterizing standard of living</i>	25
<i>Tabl. 2. The values of group indicators and synthetic indicator of the level of living for the Lodzkie voivodship compared to other voivodships in 2012</i>	40

LIVING CONDITIONS IN THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP — SELECTED INDICATORS

<i>Tabl. 1 (3). Vital statistics</i>	42
<i>Tabl. 2 (4). Selected data about environmental protection</i>	42
<i>Tabl. 3 (5). Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	43
<i>Tabl. 4 (6). Average monthly gross wages and salaries and gross retirement pay pension benefits</i>	43
<i>Tabl. 5 (7). Registered unemployed persons, unemployment rate and job offers</i> .	44
<i>Tabl. 6 (8). Average monthly per capita available income of households</i>	44
<i>Tabl. 7 (9). Average monthly per capita expenditures of households</i>	45
<i>Tabl. 8 (10). Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households</i>	45
<i>Tabl. 9 (11). Households furnished with selected durable goods</i>	46
<i>Tabl. 10 (12). At risk poverty rate in % of persons in households by poverty line</i> ...	46
<i>Tabl. 11 (13). At-risk of poverty rate after social transfers in % of persons</i>	46

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Tabl. 12 (14). Dwelling stocks</i>	<i>47</i>
<i>Tabl. 13 (15). Dwellings fitted with instalations</i>	<i>47</i>
<i>Tabl. 14 (16). Dwellings completed</i>	<i>48</i>
<i>Tabl. 15 (17). Hard surface public roads</i>	<i>48</i>
<i>Tabl. 16 (18). Railway lines operated</i>	<i>48</i>
<i>Tabl. 17 (19). Registered road vehicles and motorcycles</i>	<i>48</i>
<i>Tabl. 18 (20). Basic post-office services</i>	<i>49</i>
<i>Tabl. 19 (21). Medical personnel</i>	<i>49</i>
<i>Tabl. 20 (22). Out-patient health care</i>	<i>49</i>
<i>Tabl. 21 (23). General hospitals</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 22 (24). Pharmacies and pharmaceutical outleysts</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 23 (25). Nurseries and children's clubs</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 24 (26). Pre-primary education</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 25 (27). Education for children and youth</i>	<i>51</i>
<i>Tabl. 26 (28). Special schools in school year 2012/13</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 27 (29). Schools for adults</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 28 (30). Public libraries</i>	<i>53</i>
<i>Tabl. 29 (31). Cultural institutions</i>	<i>53</i>
<i>Tabl. 30 (32). Radio and television subscribers</i>	<i>53</i>
<i>Tabl. 31 (33). Tourist accommodation establishments</i>	<i>53</i>
<i>Tabl. 32 (34). Rate of detectability of delinquens in ascertained crimes</i>	<i>54</i>
<i>Tabl. 33 (35). Entities of the national economy recorded in the REGON register ...</i>	<i>54</i>
<i>Tabl. 34 (36). Gross domestic product</i>	<i>54</i>

LIVING CONDITIONS IN THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS — SELECTED INDICATORS

<i>Tabl. 35 (37). Subindices of living standards by voivodships</i>	<i>56</i>
---	-----------

LIST OF CHARST

- Chart 1. Employed persons per 1000 population in 2012*
- Chart 2. Registered unemployed persons per 1 job offer in 2012*
- Chart 3. Average monthly gross wages and salaries in national economy in 2012*
- Chart 4. Beneficiaries of social welfare benefits per 10 thous. population in 2012*
- Chart 5. Average monthly per capita available income in households in 2012*

LIST OF CHARST (cont.)

Chart 6. Average monthly per capita expenditures in households in 2012

Chart 7. Dwellings completed per 1000 marriages contracted in 2012

Chart 8. Gross domestic product per capita in 2011

Chart 9. Synthetic indicator – live condition of population in 2012

LIST OF CARTOGRAMS

Cartogram 1. Population per 1 km² in 2012

Cartogram 2. Females per 100 males in 2012

Cartogram 3. Population at age below 25 years in % of total population in 2012

Cartogram 4. Non-working age population per 100 persons of working age in 2012

Cartogram 5. Natural increase per 1000 population in 2012

Cartogram 6. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2012

Cartogram 7. Population connected to waste water treatment plants in % of total population in 2012

Cartogram 8. Waste generated per 1 km² in 2012

Cartogram 9. Emission of industrial air pollutants (excluding CO₂) per 1 km² in 2012

Cartogram 10. Forest cover in 2012

Cartogram 11. Employed persons per 1000 population in 2012

Cartogram 12. Registered unemployed persons per 1000 employed persons in 2012

Cartogram 13. Registered unemployment rate in 2012

Cartogram 14. Long-term unemployment rate in 2012

Cartogram 15. Average monthly gross wages and salaries in 2012

Cartogram 16. At risk of poverty rate in % of persons in households with the expenditure below subsistence minimum in 2012

Cartogram 17. Average monthly available income and average monthly expenditures in households per capita in 2012

Cartogram 18. Average usable floor space of dwelling per 1 person in 2012

Cartogram 19. Dwellings completed per 1000 of population in 2012

Cartogram 20. Hard surface public road per 100 km² in 2012

Cartogram 21. Population per 1 doctor in 2012

Cartogram 22. Beneficiaries of social welfare benefits per 10 thous. population in 2012

Cartogram 23. Children attending pre-primary education establishments aged 3-5 in % of population of corresponding age group in 2012

LIST OF CARTOGRAMS (cont.)

Cartogram 24. Pupils and students per 1 computer with access to the Internet in 2012

Cartogram 25. Higher education students per 10 thous. population in 2012

Cartogram 26. Audience in cinemas per 1000 population in 2012

Cartogram 27. Occupancy rate of bed places in collective tourist accommodation establishments in 2012

Cartogram 28. Road traffic accidents per 10 thous. population in 2012

Cartogram 29. Ascertained crimes per 10 thous. population in 2012

Cartogram 30. Gross domestic product per capita in 2011

Cartogram 31. Gross domestic expenditures on research-development activity per capita in 2012

Cartogram 32. Human resources and labour market in 2012

Cartogram 33. Economic activity and infrastructure in 2012

Cartogram 34. Inhabitants' wealth and dwellings in 2012

Cartogram 35. Availability of social services and public safety in 2012

Cartogram 36. Synthetic indicator – live condition of population in 2012

1. UWAGI METODYCZNE

1. Do **przeliczeń** przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane za 2011 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.
2. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
3. **Przy przeliczaniu** na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.
4. Informacje o **stanie i strukturze ludności** opracowano według faktycznego miejsca zamieszkania. Do ludności faktycznie zamieszkałej w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i faktycznie tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).
5. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet 18—59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.
6. **Przyrost naturalny** ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.
7. **Dane o ruchu naturalnym** ludności opracowano: małżeństwa — według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą — według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo; urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.
8. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.
9. **Współczynniki** dotyczące **ruchu naturalnego i migracji ludności** obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).
10. **Ścieki przemysłowe** to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność przemysłową, handlową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.
11. **Ścieki wymagające oczyszczenia** to ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych, z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

12. Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.
13. **Ścieki komunalne** to ścieki bytowe (z zamieszkałych budynków i osiedli mieszkaniowych oraz terenów usługowych) lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.
14. Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.
15. Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.
16. Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).
17. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o ilości i rodzajach **odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).
18. **Ochrona przyrody i krajobrazu** polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.
19. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki, itp.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.
20. **Wskaźnik lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa/ powiatu.
21. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
 - 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
 - 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.
22. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.
- Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.
23. Za **długotrwale bezrobotne** uważa się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.
24. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
- Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

25. Informacje o bezrobotnych BAEL opracowane na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, dotyczą osób w wieku 15-74 lata uznanych za bezrobotne.
- Stopę bezrobocia BAEL** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) do liczby ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).
26. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.
27. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.
28. Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.
29. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
30. **Wskaźnik informujący o osobach dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu i szkoleniu** obliczono jako procentowy udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i doksztalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku (w okresie czterech tygodni przed badaniem).
31. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
32. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.
33. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

34. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:
- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
 - wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
 - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
 - honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

36. **Świadczenia emerytalne i rentowe** dotyczą świadczeń z pozarolniczego systemu ubezpieczeń (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:
- emerytury,
 - renty z tytułu niezdolności do pracy,
 - renty rodzinne.

37. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej wysokości emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

38. Dane o **przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych** prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

39. Podstawowym **źródłem informacji o warunkach bytu ludności**, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych.

40. **Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych** ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej umowa z agentem, umowa zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
 - 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.
41. **Dochód rozporządzalny obejmuje** bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.
- Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.
42. **Dochód do dyspozycji** jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Pozostałe wydatki składają się z: darów przekazanych innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym; niektórych podatków, w tym podatku od spadków i darowizn, podatku od nieruchomości, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu; zaliczek na podatek od dochodów osobistych oraz składek na ubezpieczenia społeczne płaconych samodzielnie przez podatnika; pozostałych rodzajów wydatków nie przeznaczonych bezpośrednio na cele konsumpcyjne, w tym strat pieniężnych, odszkodowań za wyrządzone szkody. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.
43. **Wydatki gospodarstwa domowego** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

44. **Spożycie artykułów żywnościowych** (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.
45. **Minimum egzystencji** szacowane jest przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych i stanowi podstawę wyznaczania granicy ubóstwa skrajnego. Minimum egzystencji uwzględnia jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia.
46. **Relatywna granica ubóstwa** - ustalona jest na poziomie 50% średnich miesięcznych wydatków ekwiwalentnych gospodarstw domowych.
47. **Ustawowa granica ubóstwa** - kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z systemu pomocy społecznej. W 2012 r. wyniosła ona wyniosła 542 zł dla gospodarstw jednoosobowych, 456 zł na osobę dla gospodarstw wieloosobowych.
48. **Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych** - obliczany jest jako procent osób, których dochód ekwiwalentny do dyspozycji (po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych) jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% mediany ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w kraju.
49. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych z uwzględnieniem wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
50. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.
51. **Izba** jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.
52. **Dane o liczbie izb** w mieszkaniach uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.
53. **Powierzchnia użytkowa mieszkania** jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.
54. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach,

znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

55. Dane o liczbie **mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.
56. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.
57. Placówki (do 2011 r. zakłady opieki zdrowotnej) wykonujące działalność leczniczą w zakresie **ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** są to przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi.
58. **Dane o łóżkach w szpitalach** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych wykazywane są łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków; bez miejsc dziennego pobytu.
59. Informacje o **szpitalach** podano łącznie z zamiejscowymi oddziałami szpitalnymi; oznacza to, że oddziały te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.
60. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w sektorze opieki zdrowotnej bez względu na formę zatrudnienia. Każda osoba jest ujęta tylko raz, według podstawowego miejsca zatrudnienia.
Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.
61. Dane o **aptekach** nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.
62. Dane o **świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.
63. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.
64. **Studentów** wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

65. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.
66. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.
67. **Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych prowadzących regularną działalność sceniczną.
68. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi).
69. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.
70. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.
71. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) - jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, – zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz.U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.
72. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.
73. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.
74. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki

instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

75. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.
76. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.
77. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).
78. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R (badania i rozwój), niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

2. ANALIZA SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI

2.1. ZASTOSOWANA METODA BADAWCZA I DOBÓR ZMIENNYCH

W literaturze statystycznej, ekonomicznej i socjologicznej pojęcia dotyczące terminu „warunki życia” i innych pochodnych np. poziomu życia, jakości życia, dobrobytu społecznego itp. nie są do tej pory ujednolicone. Warunki życia definiowane są jednak najczęściej jako całokształt relacji w jakich żyje społeczeństwo, gospodarstwo domowe lub jednostka. Określane są często przez cztery podstawowe elementy:

- poziom dobrobytu ekonomicznego (dochód ludności), gwarantujący określony poziom zaspokojenia potrzeb materialnych,
- stopień wyposażenia w infrastrukturę mieszkaniową i komunalną (np. liczba gospodarstw domowych na 1 mieszkanie, liczba osób na 1 izbę, wyposażenie mieszkania w c.o., gaz, łazienkę itp., długość oczekiwania na mieszkanie, dostępność ekonomiczna),
- stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną (np. zabezpieczenie społeczne, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia),
- warunki środowiska naturalnego, w którym żyje człowiek (np. stopień zanieczyszczenia wód, powietrza itp.)¹.

W ramach tych grup do opisu warunków życia niezbędna staje się dalsza dezagregacja cech składowych, które łączą się z określonymi potrzebami człowieka.

Pojęcie *warunków życia (bytu) ludności* często stosowane jest zamiennie z pojęciem poziomu życia ludności. Warto jednak zaznaczyć, że terminy dotyczące tych zagadnień różnią się od siebie. Warunki życia na ogół określają całokształt czynników determinujących zaspokojenie potrzeb ludzkich, wpływających na poziom życia i możliwości ich zaspokojenia; poziom życia odnosi się zaś do samego stopnia zaspokojenia potrzeb ludzkich².

W trakcie prowadzenia badań empirycznych trudne jest dokonanie jednoznacznego podziału cech, polegające na przypisaniu ich do odpowiednich kategorii. Wynika to z faktu, że np. warunki pracy, sytuacja mieszkaniowa, warunki środowiska naturalnego itp. mogą określać zarówno warunki życia (bytu), jak i poziom życia.

W poniższym opracowaniu pojęcie poziomu życia ludności używane jest zamiennie z pojęciem warunków życia.

¹ Markowski T., *Lokalna polityka kształtowania warunków bytowych w świetle teorii efektów zewnętrznych*, „Acta Universitatis Lodzies”, Łódź 1987.

² Luszniwicz A., *Statystyka poziomu życia ludności*, PWN, Warszawa 1972.

W opracowaniu podjęto próbę skonstruowania wskaźnika syntetycznego. Do oceny poziomu życia ludności wykorzystano taksonomiczne bezwzorcowe syntetyczne miary rozwoju. Na ocenę poziomu życia ludności województwa łódzkiego, jak i określenie jego miejsca na tle pozostałych regionów pozwolił, otrzymany w trakcie analizy, agregatowy wskaźnik, który uwzględnił szeroki zakres zagadnień.

Do określenia poziomu życia ludności wykorzystano 41 wskaźników społeczno-ekonomicznych (subiektywnie wybranych z szerokiego zestawu zmiennych zaprezentowanych w tabelicy w rozdziale 4), które zgrupowano w czterech podstawowych dziedzinach charakteryzujących badane zjawisko:

1. Zasoby ludzkie i rynek pracy;
2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza;
3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe;
4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne.

Zbiór przyjętych zmiennych diagnostycznych określających warunki życia ludności podzielono na dwa podzbiory: stymulanty (x_S) i destymulanty (x_D). Wpływają one na zmienną syntetyczną w dwóch różnych kierunkach. Stymulanta (S) to taka wielkość, której wysokie wartości są pożądane z punktu widzenia charakterystyki agregatowej i powodują wzrost jej wartości. W przypadku destymulant (D) sytuacja jest odwrotna, a wysokie wartości zmiennych powodują obniżenie poziomu wartości miary agregatowej.³ Przykładem stymulanty w badaniu warunków życia ludności może być wielkość przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w zł), natomiast destymulanty - liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy.

W przeprowadzonym badaniu wszystkim wskaźnikom diagnostycznym przypisano stałą wagę (równą 1), nadając im w ten sposób jednakowe znaczenie.

³ Grabiński T., Wydmus S., Zeliaś A., *Metody taksonometrii numerycznej w modelowaniu zjawisk społeczno-gospodarczych*, PWN, Warszawa 1989

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymulanta D – destymulanta
1. ZASOBY LUDZKIE I RYNEK PRACY		
Współczynnik młodości	ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności	S
Współczynnik urodzeń	urodzenia żywe na 1000 ludności	S
Trwanie życia	przeciętne dalsze trwanie życia noworodka a) mężczyzny b) kobiety	S S
Współczynnik rozwodów	rozwoły na 1000 ludności	D
Wskaźnik zatrudnienia	pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	S
Współczynnik obciążenia demograficznego	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	D
Stopa bezrobocia rejestrowanego	udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo	D
Stopa bezrobocia długotrwałego	udział bezrobotnych poszukujących pracy rok lub dłużej w liczbie ludności aktywnej zawodowo	D
Liczba bezrobotnych a wolne miejsca pracy	liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy	D
Migracje	saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	S
2. AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA		
Podmioty gospodarcze	podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	S
Produkt Krajowy Brutto	produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł w 2011 r.	S
Stopień atrakcyjności regionu	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	S
	przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	S
Nakłady na działalność badawczo-rozwojową	nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) na 1 mieszkańca w zł	S

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI (cd.)

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymulanta D – destymulanta
2. AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA (dok.)		
Zanieczyszczenie środowiska	emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO ₂) w tonach na 1 km ²	D
	stopień redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza w %	S
	ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	S
	odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach	D
Warunki pracy	zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych	D
3. ZAMOŻNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WARUNKI MIESZKANIOWE		
Przeciętny dochód rozporządzalny	przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych	S
Wskaźnik kosztów utrzymania mieszkania	przeciętne miesięczne wydatki na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków	D
Mieszkania	mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	S
Zasoby materialne	gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych posiadające:	
	a) zmywarkę do naczyń	S
	b) komputer osobisty z dostępem do Internetu	S
c) samochód osobowy	S	
Korzystanie ze świadczeń społecznych	osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności	D
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem	wskaźniki zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji	D

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI (dok.)

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymulanta D – destymulanta
4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE		
Ochrona zdrowia	a) liczba ludności na 1 lekarza b) łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności c) liczba ludności na 1 przychodnię	D S D
Kina	wizytacje w kinach na 1000 ludności	S
Teatry i instytucje muzyczne	wizytacje i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	S
Wskaźnik informatyzacji szkół podstawowych	liczba uczniów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	D
Przedszkola	dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku	S
Studenci	studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności	S
Bezpieczeństwo publiczne	a) przestępstwa stwierdzone na 10 tys. ludności b) wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % c) wypadki drogowe na 10 tys. ludności	D S D

Wykorzystując metody taksonomiczne doprowadza się zmienne diagnostyczne do wzajemnej porównywalności poprzez nadanie im wartości niemianowanych i jednorodności poprzez ujednoczenie charakteru zmiennych, czyli przekształcenie destymulant w stymulanty (lub odwrotnie). Stosuje się do tego różne metody normalizacyjne, wśród których w analizach statystycznych najczęściej wykorzystywane są: rangowanie, przekształcenie ilorazowe i standaryzacja⁴.

⁴ *ibidem*.

W niniejszej publikacji wykorzystano przekształcenie ilorazowe, w którym podstawą odniesienia były wartości optymalne (najlepsze) zmiennych diagnostycznych.⁵ Zastosowaną transformację można zapisać wzorem (1):

$$Z_{ik} = \frac{X_{ik}}{X_{ik(opt)}}, \quad (1)$$

w szczególności dla stymulant wzór (1) przyjmuje postać (2):

$${}_S Z_{ik} = \frac{X_{ik}}{X_{ik(max)}}, \quad (2)$$

a dla destymulant wzór (1) przyjmuje postać (3):

$${}_D Z_{ik} = \frac{X_{ik(min)}}{X_{ik}}, \quad (3)$$

gdzie:

Z_{ik} – znormalizowana wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu ($k = 1, \dots, K, i = 1, \dots, n$),

X_{ik} – wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu ($k = 1, \dots, K, i = 1, \dots, n$),

$X_{ik(opt)}$ – optymalna wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu, przy czym dla stymulant (subskrypt S) są to wartości maksymalne $X_{ik(max)}$, a dla destymulant (subskrypt D) są to wartości minimalne $X_{ik(min)}$.

W wyniku normalizacji każdy ze wskaźników cząstkowych został przekształcony we wskaźnik mieszczący się w przedziale od 0 do 1. W przypadku stymulant - najwyższa wartość wskaźnika dawała po przekształceniu najwyższą znormalizowaną wartość równą 1,000 i w konsekwencji lokatę z numerem 1. W przypadku destymulant odwrotnie – najwyższą znormalizowaną wartość (1,000) oraz najwyższą lokatę uzyskiwano w przypadku wskaźnika o najniższej wartości wyjściowej.

Po znormalizowaniu wartości cech diagnostycznych dalszy etap analizy polegał na konstrukcji dla każdego z i obiektów **syntetycznych wskaźników grupowych** $M_l^{(i)}$, których wartości mieściły się w przedziale od 0 do 1. Wykorzystana została w tym celu taksonomiczna bezwzorcowo metoda agregacji zmiennych polegająca na uśrednianiu znormalizowanych wartości zmiennych diagnostycznych:

$$M_l^{(i)} = \frac{1}{k_l} \sum_{k=1}^{k_l} Z_{ik} \quad (4)$$

k_l – liczba cech opisujących obiekty (województwa) w l -tym segmencie ($l = 1, 2, \dots, 4$).

⁵ Strahl D., *Propozycja konstrukcji miary syntetycznej*, „Przegląd Statystyczny”, Nr 2, 1978.

W ostatnim etapie analizy dla każdego z i obiektów dokonano syntetycznej oceny warunków życia ludności na podstawie wartości wskaźników grupowych $M_i^{(i)}$. **Wskaźnik syntetyczny** $M^{(i)}$ jest średnią arytmetyczną grupowych wskaźników syntetycznych $M_i^{(i)}$ (patrz tabl. 2). Wartości obliczonego miernika syntetycznego $M^{(i)}$ mieszczą się w przedziale od 0 do 1, a jego interpretacja jest następująca – im wartość jest bliższa 1, tym i -ty obiekt⁶ posiada lepsze warunki życia ludności według przyjętych kryteriów (wskaźników grupowych):

$$M^{(i)} = \frac{1}{4} \sum_{l=1}^4 M_l^{(i)} \quad (5)$$

Wartości miernika $M^{(i)}$ wyznaczone dla każdego z i badanych obiektów (województw) pozwoliły na ich liniowe uporządkowanie i pogrupowanie w cztery skupiska⁷. Kolejne grupy województw z punktu widzenia warunków życia ludności zostały wyodrębnione poprzez dodanie do minimalnej wartości miernika syntetycznego $M_{\min} = \min M^{(i)}$ odpowiednio jednego, dwóch i trzech odchyłeń standardowych wartości wskaźnika syntetycznego S_M , przy czym średnią wartość wskaźnika syntetycznego \bar{M} oraz jego odchylenie standardowe S_M obliczono zgodnie ze wzorami (6) i (7):

$$\bar{M} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n M^{(i)} \quad (6)$$

$$S_M = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (M^{(i)} - \bar{M})^2} \quad (7)$$

Na podstawie wartości miernika $M^{(i)}$ wyróżniono cztery skupiska województw o podobnym poziomie warunków życia ludności, odpowiednio M_I , M_{II} , M_{III} i M_{IV} :

- najwyższy poziom życia:

$$M_I \geq M_{\min} + 3S_M, \quad (8)$$

- średni poziom życia:

$$M_{II} \geq M_{\min} + 2S_M \text{ i } M_{II} < M_{\min} + 3S_M, \quad (9)$$

- niski poziom życia:

$$M_{III} \geq M_{\min} + S_M \text{ i } M_{III} < M_{\min} + 2S_M, \quad (10)$$

- najniższy poziom życia:

$$M_{IV} < M_{\min} + S_M. \quad (11)$$

⁶ Taksonomicznymi jednostkami operacyjnymi (objektami) w powyższym badaniu są województwa.

⁷ W analogiczny sposób dokonano wydzielenia skupisk w ośmiu analizowanych segmentach.

2.2. ANALIZA WSKAŹNIKÓW CZĄSTKOWYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ZMIENNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI

2.2.1. Zasoby ludzkie i rynek pracy

W tej grupie wzięto pod uwagę 11 zmiennych diagnostycznych – 6 stymulant (ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności, urodzenia żywe na 1000 ludności, przeciętne dalsze trwanie życia noworodka płci męskiej i żeńskiej, pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym oraz saldo migracji na 1000 ludności) oraz 5 destymulant (rozwoły na 1000 ludności, ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stopa bezrobocia rejestrowanego - udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo, wskaźnik bezrobocia długotrwałego - udział bezrobotnych poszukujących pracy rok i dłużej w liczbie ludności aktywnej zawodowo, liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy).

Najwyższą wartość wskaźnika grupowego otrzymano dla województwa mazowieckiego (0,855), a najniższą dla województwa warmińsko-mazurskiego (0,581). Województwo łódzkie zajęło 9 pozycję z wartością wskaźnika równą 0,660 (*patrz tabl. 2*).

Na wysoką wartość wskaźnika grupowego dla województwa mazowieckiego bezpośredni wpływ miały wartości trzech zmiennych diagnostycznych – pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), saldo migracji (1,000; 1 lokata) oraz stopa bezrobocia rejestrowanego (0,916; 2 lokata). W uzyskaniu ostatniej pozycji przez województwo warmińsko-mazurskie istotne okazały się zmienne dotyczące rynku pracy: stopa bezrobocia rejestrowanego (0,460; 16 lokata), stopa bezrobocia długotrwałego (0,378; 16 lokata) oraz pracujący ogółem na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (0,650; 16 lokata)

Wszystkie województwa podzielono na cztery grupy. Pierwszą grupę województw (o najwyższym poziomie życia) stanowiły te, dla których wartość wskaźnika grupowego była większa bądź równa 0,841 ($M_i \geq 0,841$) i znalazło się w niej jedynie województwo mazowieckie. Druga grupa (o średnim poziomie życia) objęła 3 województwa, dla których wartość wskaźnika mieściła się w przedziale $<0,754;0,841$) i były to województwa: wielkopolskie, małopolskie i pomorskie. Kolejna grupa – trzecia (o niskim poziomie życia) obejmowała przedział $<0,667;0,754$), w którym znalazły się 4 województwa: śląskie, dolnośląskie, podkarpackie oraz lubuskie. W grupie czwartej (o najniższym poziomie życia) z wartością wskaźnika ($M_i < 0,667$) znalazło się 8 województw: łódzkie,

zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, podlaskie, lubelskie, opolskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie (*patrz kartogram 32*).

Województwo łódzkie, w świetle wartości syntetycznej dla tej grupy wskaźników znalazło się wśród województw, które zgodnie z przyjętą w opracowaniu klasyfikacją, określono jako województwa o najniższym poziomie życia. Bezpośredni wpływ na tę pozycję łódzkiego miały najniższe wartości wskaźników dla zmiennych dotyczących przeciętnego dalszego trwania życia noworodka płci męskiej i żeńskiej (16 lokata wśród wszystkich województw) oraz ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (0,907; 15 lokata). Korzystnie kształtował się wskaźnik dotyczący pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (0,853; 4 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej dały łódzkiemu odpowiednio:

- 7 lokatę według stopy bezrobocia rejestrowanego (0,700),
- 8 lokatę według stopy bezrobocia długotrwałego (0,583),
- 10 lokatę według rozwodów na 1000 ludności (0,556)
- 11 lokatę według urodzeń żywych na 1000 ludności (0,855),
- 13 lokatę według ludności w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności (0,867) oraz liczby bezrobotnych na 1 ofertę pracy (0,295).

2.2.2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza

Do grupy wskaźników charakteryzujących tę dziedzinę zaliczono 7 stymulant (produkt krajowy brutto w cenach bieżących na 1 mieszkańca w 2011 r., liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca, stopień redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza w %, ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia) oraz 3 destymulanty: emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) w tonach na 1 km², odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach, liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych.

Pierwsze miejsce, z najwyższą wartością wskaźnika grupowego zajęło województwo mazowieckie (0,818), na ostatniej pozycji znalazło się województwo świętokrzyskie (0,469), Łódzkie zajęło 10 pozycję z wartością wskaźnika wynoszącą 0,569 (*patrz tabl. 2*).

Wysoka pozycja województwa mazowieckiego jest spowodowana uzyskaniem najwyższych wartości wskaźników (osiągnęły poziom równy 1,000) dla 6 zmiennych diagnostycznych, tj.: produkt krajowy brutto w cenach bieżących na 1 mieszkańca w 2011 r., liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca, liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto.

Województwo świętokrzyskie, które zajęło ostatnią pozycję wśród wszystkich województw, w przypadku wskaźników cząstkowych najczęściej zajmowało 12 pozycję wśród innych województw – odpowiednio dla PKB w cenach bieżących na 1 mieszkańca w zł (0,456), liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (0,643), przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (0,702) oraz liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych (0,237).

W tej grupie wskaźników nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca (0,103) dały świętokrzyskiemu 14 pozycję, a wskaźniki dotyczące jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (0,643) oraz emisji przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (0,061) uplasowały je na 13 pozycji wśród wszystkich województw. W przypadku jednej zmiennej — ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia — wskaźnik wyniósł 0,676, dając świętokrzyskiemu ostatnie miejsce wśród wszystkich województw.

Podobnie jak w innych analizowanych dziedzinach, województwa zostały przyporządkowane do czterech grup wyznaczonych na podstawie wielkości wskaźnika grupowego (*patrz kartogram 33*).

Pierwszą grupę województw stanowiły regiony, gdzie wartość wskaźnika była większa bądź równa 0,718 ($M_i \geq 0,718$). W świetle przeprowadzonej analizy najwyższym wskaźnikiem w grupie aktywność i infrastruktura gospodarcza charakteryzowało się województwo mazowieckie (0,818). Druga grupa obejmowała 3 województwa, dla których wielkość wskaźnika umiejscowiła się w przedziale $<0,635;0,718$) – warmińsko-mazurskie

(0,696), podlaskie (0,667) oraz pomorskie (0,640). Najliczniejszą, trzecią grupę ze wskaźnikiem mieszczącym się w przedziale $<0,552;0,635$) tworzyło 7 województw – wielkopolskie (0,612), dolnośląskie (0,598), lubuskie (0,595), małopolskie (0,595), zachodniopomorskie (0,587), łódzkie (0,569) oraz podkarpackie (0,563). Czwarta grupa województw o najniższym poziomie wskaźnika ($Mi < 0,552$) obejmowała 5 województw: kujawsko-pomorskie (0,543), lubelskie (0,532), śląskie (0,526), opolskie (0,514) i z najniższym poziomem wskaźnika, województwo świętokrzyskie (0,469).

W świetle analizy wartości wskaźników grupowych dla tej grupy tematycznej, województwo łódzkie znalazło się wśród województw określonych jako województwa o niskim poziomie życia. Na pozycję regionu zasadniczy wpływ miały niskie wartości wskaźników dla zmiennych diagnostycznych – emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) w tonach na 1 km² (0,045 15 – lokata wśród wszystkich województw), odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach (0,076 – 13 lokata), liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (0,703 – 10 lokata) oraz wskaźnik dotyczący ścieków przemysłowych i komunalnych oczyszczanych w % ścieków wymagających oczyszczenia (0,982 – 9 lokata). Natomiast korzystnie kształtowały się wskaźniki dotyczące stopnia redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza w % (1,000 – wspólnie z opolskim i dolnośląskim 1 lokata), liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych (0,517 – 3 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej uplasowały łódzkie na następujących pozycjach:

- 6 lokata dla PKB w cenach bieżących na 1 mieszkańca w zł (0,567) oraz nakładów na działalność badawczo – rozwojową na 1 mieszkańca (0,327),
- 8 lokata według przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej (0,730) oraz według jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (0,748)

2.2.3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe

Do analizy w tej grupie wybrano 5 zmiennych będących stymulantami (przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych, mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności, gospodarstwa domowe wyposażone w zmywarkę w % ogółu gospodarstw domowych, gospodarstwa domowe wyposażone w komputer

osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych, gospodarstwa domowe posiadające samochód osobowy w % ogółu gospodarstw domowych) oraz 3 zmienne wpływające negatywnie na warunki życia, czyli destymulanty (przeciętne miesięczne wydatki na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków, osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności oraz wskaźnik zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji).

Najwyższą wartość wskaźnika grupowego, podobnie jak w przypadku wcześniejszych wskaźników grupowych, otrzymano dla województwa mazowieckiego (0,940), najniższą dla świętokrzyskiego (0,600). Łódzkie, z wartością wskaźnika grupowego równą 0,733, uplasowało się na 10 miejscu (*patrz tabl. 2*).

Najwyższa pozycja województwa mazowieckiego to efekt wpływu zmiennych charakteryzujących przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności (0,935; 2 lokata), gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu (0,975; 2 lokata).

Ostatnia pozycja województwa świętokrzyskiego wynika z przyjmowania najniższych wartości wskaźników dla następujących zmiennych diagnostycznych: gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu (0,799; 16 lokata), gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w zmywarkę (0,281; 16 lokata). Równie niską, 15 pozycję świętokrzyskie zajęło dla zmiennej diagnostycznej – przeciętne miesięczne wydatki na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach w % ogółu wydatków (0,773). Również i w tym zbiorze analizowanych zmiennych, województwa zostały podzielone na 4 grupy w ten sposób, że największe wartości wskaźników charakteryzują województwa o najwyższym poziomie zamożności mieszkańców i najlepszych warunkach mieszkaniowych. W pierwszej grupie ze wskaźnikiem $M_i \geq 0,877$ znalazło się jedynie województwo mazowieckie (0,940). Do kolejnej grupy zaklasyfikowały się 4 województwa, dla których wartość wskaźnika grupowego mieści się w przedziale $<0,785; 0,877$ – opolskie (0,861), dolnośląskie (0,849), pomorskie (0,826), oraz śląskie (0,793). Trzecia grupa w przedziale $<0,693; 0,785$ objęła 6 województw: wielkopolskie (0,784), małopolskie (0,781), zachodniopomorskie (0,756), lubuskie (0,743), łódzkie (0,733) oraz podlaskie (0,702).

Najniższe wartości wskaźników grupowych ($M_i < 0,693$) otrzymały następujące województwa: lubelskie (0,683), podkarpackie (0,676), kujawsko-pomorskie (0,659) warmińsko-mazurskie (0,623) i świętokrzyskie (0,600) (*patrz kartogram 34*).

Zgodnie z przyjętą w opracowaniu klasyfikacją, wartość wskaźnika grupowego lokuje łódzkie wśród województw o niskim poziomie życia. Bezpośredni wpływ na pozycję województwa w tej dziedzinie miały następujące zmienne diagnostyczne: stopień wyposażenia gospodarstw domowych w komputer osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych (0,834 – 13 lokata wśród wszystkich województw), stopień wyposażenia gospodarstw domowych w zmywarkę w % ogółu gospodarstw domowych (0,495 – 13 lokata), a także ilość mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności (0,516 – 10 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej dały łódzkiemu odpowiednio:

- 5 lokatę według przeciętnych miesięcznych wydatków na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków (0,892),
- 6 lokatę dla wskaźnika dotyczącego wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu rozporzadzalnego na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych (0,742) oraz wskaźnika zagrożenia ubóstwem (0,789),
- 7 lokatę według liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności (0,714), oraz wg wskaźnika stopnia wyposażenia gospodarstw domowych w samochód osobowy (0,884).

2.2.4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne

W tym bloku tematycznym uwzględniono 6 zmiennych będących stymulantami (łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności, widzowie w kinach na 1000 ludności, widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności, dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku, studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności oraz wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych) oraz 5 zmiennych wpływających negatywnie na warunki życia, czyli destymulanty (liczba ludności na 1 lekarza, liczba ludności na 1 przychodnię, uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych), liczba przestępstw stwierdzonych na 10 tys. ludności oraz wypadki drogowe na 10 tys. ludności).

Pierwsze miejsce, również i w tej grupie zmiennych, zajęło województwo mazowieckie z wartością wskaźnika grupowego równą 0,861, na ostatniej pozycji znalazło się natomiast województwo lubuskie (0,683). Łódzkie zajęło 7 lokatę ze wskaźnikiem 0,735 (*patrz tabl. 2*).

Dla uzyskania czołowej pozycji przez województwo mazowieckie istotne okazały się zmienne diagnostyczne z zakresu kultury i edukacji: widzowie w kinach na 1000 ludności (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności (1,000; 1 lokata), studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,974; 2 lokata), dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku (0,972; 2 lokata) oraz liczba ludności na 1 lekarza (1,000; 1 lokata).

Na ostatnią pozycję lubuskiego znaczący wpływ miały niskie wartości następujących wskaźników: liczba ludności na 1 lekarza (0,733; 14 lokata), liczba łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (0,787; 15 lokata), studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,344; 16 lokata), a także liczba przestępstw stwierdzonych na 10 tys. ludności (0,474; 15 lokata).

Analogicznie jak w poprzednich analizowanych zbiorach zmiennych, województwa zostały podzielone na 4 grupy w ten sposób, że największe wartości wskaźników charakteryzują województwa o najwyższym poziomie dostępności usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego.

W pierwszej grupie ($M_i \geq 0,814$) znalazło się województwo mazowieckie wyróżniające się najwyższą wartością wskaźnika grupowego (0,861). W drugim przedziale $<0,770;0,814$) znalazło się województwo podlaskie (0,792). Wysokie lokaty dla zmiennych: liczba ludności na 1 przychodnię (1,000; 1 lokata), przestępstwa na 10 tys. ludności (0,852; 2 lokata) oraz wypadki drogowe na 10 tys. ludności (0,984; 2 lokata) ułożyły to województwo jako jedyne w grupie o średnim poziomie życia. W dalszej kolejności, według wskaźnika $<0,727;0,770$) uplasowały się województwa: małopolskie (0,762), lubelskie (0,758), śląskie (0,751), dolnośląskie (0,745), łódzkie (0,735) oraz wielkopolskie (0,728). Najniższe wartości wskaźników ($<0,727$) odnotowano dla województw: podkarpackiego (0,724), kujawsko-pomorskiego (0,721), opolskiego (0,720), zachodniopomorskiego (0,717), pomorskiego (0,707), świętokrzyskiego (0,701), warmińsko-mazurskiego (0,687) i lubuskiego (0,683) (*patrz kartogram 35*).

Analiza wartości wskaźników dla tej grupy tematycznej wskazuje, że województwo łódzkie znalazło się wśród województw określonych jako województwa o niskim poziomie życia. Na taką pozycję regionu zasadniczy wpływ miały niskie wartości wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego: wypadki drogowe na 10 tys. ludności (0,409; 16 lokata wśród wszystkich województw) oraz wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych (0,807; 14 lokata). Bardzo korzystnie natomiast kształtowały się wskaźniki dotyczące ochrony zdrowia, tj.: liczba ludności na 1 lekarza (0,957; 2 lokata), liczba ludności na 1 przychodnię (0,986; 2 lokata) oraz łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (0,924; 3 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej uplasowały łódzkie na następujących pozycjach:

- 5 lokata według ilości dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku (0,910),
- 7 lokata według studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,666),
- 7 lokata według liczby przestępstw stwierdzonych na 10 tys. ludności (0,661),
- 8 lokata według liczby uczniów na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży; bez specjalnych (0,768),
- 8 lokata według liczby widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności (0,465),
- 10 lokata według liczby widzów w kinach na 1000 ludności (0,535).

2.3. SYNTETYCZNA OCENA POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

W ostatnim etapie analizy dla każdego z województw dokonano syntetycznej oceny warunków życia ludności na podstawie wartości wskaźników grupowych.

Wszystkie województwa zostały przyporządkowane do czterech grup wyznaczonych na podstawie wielkości wskaźnika syntetycznego (uwzględniającego średnią arytmetyczną oraz odchylenie standardowe). O zaliczeniu danego województwa do odpowiedniej grupy i zajęcia odpowiedniej pozycji w rankingu, zdecydował różny poziom wartości wskaźników grupowych, które z kolei ukształtowała różna wartość zmiennych diagnostycznych.

Przyporządkowanie województw do poszczególnych grup (o najwyższym, średnim, niskim lub najniższym poziomie życia) w ramach grupowych wskaźników przedstawiają

kartogramy 32-35. Wskaźnik syntetyczny poziomu życia ludności w podziale na grupy województw ilustruje kartogram 36, natomiast wartości wskaźników grupowych oraz syntetycznego wskaźnika poziomu życia zawarte zostały w tabelicy 2.

Do pierwszej grupy województw, charakteryzujących się **najwyższym** poziomem życia ($M_i \geq 0,780$), zakwalifikowało się jako jedyne województwo mazowieckie z wartością wskaźnika syntetycznego równą 0,869. Region ten uzyskał najwyższe w kraju wskaźniki grupowe we wszystkich dziedzinach: zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,940), zasoby ludzkie i rynek pracy (0,855), dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,861) oraz aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,818).

W drugiej grupie, charakteryzującej się **średnim** poziomem życia ($0,780 < M_i \leq 0,718$), znalazły się województwa: małopolskie (0,739), pomorskie (0,737), wielkopolskie (0,737) oraz dolnośląskie (0,733). Na pozycję województwa małopolskiego pozytywnie wpłynęły wartości wskaźników z grup: zasoby ludzkie i rynek pracy (0,819) oraz dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,762). Województwo pomorskie swoje wysokie lokaty zawdzięcza wysokim wartościom wskaźników z grup: zasoby ludzkie i rynek pracy (0,777), aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,640) oraz zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,826). Korzystny wpływ na pozycję wielkopolskiego miały wskaźniki z grup tematycznych zasoby ludzkie i rynek pracy (0,825) oraz aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,612). Natomiast w przypadku województwa dolnośląskiego istotny okazał się wskaźnik grupowy charakteryzujący zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,849).

Najliczniejszą grupę stanowiła grupa trzecia obejmująca województwa o **niskim** poziomie życia ($0,718 < M_i \leq 0,656$): śląskie (0,704), podlaskie (0,698), opolskie (0,678), lubuskie (0,678), zachodniopomorskie (0,676), łódzkie (0,674) i podkarpackie (0,666). Najkorzystniejszy wynik w tej grupie uzyskało województwo śląskie dzięki wysokim wartościom wskaźników w trzech z czterech dziedzin: zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,793), zasoby ludzkie i rynek pracy (0,745), a także dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,751).

Czwarta grupa charakteryzująca się **najniższym** poziomem życia ($M_i < 0,656$) obejmuje województwa: lubelskie (0,649), warmińsko-mazurskie (0,647), kujawsko-pomorskie (0,639) i świętokrzyskie (0,595). Wśród województw zaliczonych do czwartej grupy najwyżej uplasowało się lubelskie z relatywnie wysokim wskaźnikiem grupowym charakteryzującym dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne.

Wyniki przeprowadzonej analizy wykazują, że najniższy poziom życia obserwowano w województwie świętokrzyskim. We wszystkich czterech dziedzinach posiadało ono niskie, niekorzystne wskaźniki zaliczane do czwartej, najniższej grupy.

Analiza syntetycznego wskaźnika poziomu życia ludności pozwoliła określić położenie województwa łódzkiego w układzie przestrzennym na tle pozostałych województw. Łódzkie zajęło 11 pozycję w rankingu wszystkich województw z wartością wskaźnika syntetycznego równą 0,674.

W ramach grupy siedmiu województw o niskim poziomie życia, województwo łódzkie uplasowało się na przedostatniej pozycji. Wpłynęły na to niekorzystne wartości wskaźników z grup: aktywność i infrastruktura gospodarczej (0,569), zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,733) oraz zasoby ludzkie i rynek pracy (0,660).

Relatywnie korzystną wartość w ramach wskaźników grupowych łódzkie odnotowało w dziedzinie - dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,735).

40 TABL. 2. WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW GRUPOWYCH I SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2012 R.

WOJEWÓDZTWA	WSKAŹNIKI GRUPOWE								WSKAŹNIK SYNTETYCZNY	
	ZASOBY LUDZKIE I RYNEK PRACY		AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA		ZAMOŻNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WARUNKI MIESZKANIOWE		DOSTĘPNOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE			
Dolnośląskie	0,740	6	0,598	6	0,849	3	0,745	6	0,733	5
Kujawsko-pomorskie	0,634	11	0,543	12	0,659	14	0,721	10	0,639	15
Lubelskie	0,623	13	0,532	13	0,683	12	0,758	4	0,649	13
Lubuskie	0,690	8	0,595	7	0,743	9	0,683	16	0,678	9
Łódzkie	0,660	9	0,569	10	0,733	10	0,735	7	0,674	11
Małopolskie	0,819	3	0,595	8	0,781	7	0,762	3	0,739	2
Mazowieckie	0,855	1	0,818	1	0,940	1	0,861	1	0,869	1
Opolskie	0,617	14	0,514	15	0,861	2	0,720	11	0,678	8
Podkarpackie	0,701	7	0,563	11	0,676	13	0,724	9	0,666	12
Podlaskie	0,630	12	0,667	3	0,702	11	0,792	2	0,698	7
Pomorskie	0,777	4	0,640	4	0,826	4	0,707	13	0,737	3
Śląskie	0,745	5	0,526	14	0,793	5	0,751	5	0,704	6
Świętokrzyskie	0,608	15	0,469	16	0,600	16	0,701	14	0,595	16
Warmińsko-mazurskie	0,581	16	0,696	2	0,623	15	0,687	15	0,647	14
Wielkopolskie	0,825	2	0,612	5	0,784	6	0,728	8	0,737	4
Zachodniopomorskie	0,643	10	0,587	9	0,756	8	0,717	12	0,676	10
Średnia arytmetyczna	0,697		0,595		0,751		0,737		0,695	
Odchylenie standardowe	0,087		0,083		0,092		0,044		0,052	
Współczynnik zmienności	0,125		0,139		0,123		0,059		0,089	

Uwaga: W tabeli zaprezentowano wartości wskaźników zaokrąglone do trzech miejsc po przecinku, natomiast poszczególne lokaty ustalono na podstawie pełnych wartości

**WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- WYBRANE DANE**

TABL. 1 (3). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa		Roz- wody	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	
	ogółem	w tym wyzna- niowe ^a			ogółem	w tym nie- mowląt		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH								
OGÓŁEM	2010	14513	10013	4267	25526	31221	101	-5695
	2011	12640	8427	4055	23952	30816	107	-6864
	2012	12616	8224	4512	23851	31352	101	-7501
NA 1000 LUDNOŚCI								
OGÓŁEM	2010	5,7	3,9	1,7	10,0	12,3	4,0 ^b	-2,2
	2011	5,0	3,3	1,6	9,4	12,1	4,5 ^b	-2,7
	2012	5,0	3,3	1,8	9,4	12,4	4,2^b	-3,0

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 2 (4). WYBRANE DANE O OCHRONIE ŚRODOWISKA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	112	108	107
Emisja zanieczyszczeń:			
w tysiącach ton:			
pyłowych	4,2	3,9	3,5
w tym pyły ze spalania paliw	3,5	3,1	2,7
gazowych (bez dwutlenku węgla)	166,3	168,9	162,6
na 1 mieszkańca w tonach:			
pyłowych	0,002	0,002	0,001
gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,065	0,067	0,064
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:			
w % zanieczyszczeń wytworzonych:			
pyłowych	99,9	99,9	99,9
gazowych (bez dwutlenku węgla)	64,5	68,2	71,4
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane			
w % ścieków wymagających oczyszczania	99,5	99,6	98,2
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane			
na 1 km ² w dam ³	0,0	0,0	0,1
Odpady ^b wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w t	338,8	434,5	445,0

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 3 (5). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w ha			w % powierzchni ogólnej województwa
OGÓLEM^a	359245,4	359546,4	359708,6	19,7
Parki narodowe ^b	68,3	68,3	68,3	0,0
Rezerwaty przyrody ^b	7440,1	7440,1	7440,1	0,4
Parki krajobrazowe ^{bc}	95466,1	95466,1	95409,2	5,2
Obszary chronionego krajobrazu ^c	243264,4	243264,4	243294,4	13,4
Stanowiska dokumentacyjne	33,8	33,8	33,8	0,0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	11512,1	11814,0	11814,0	0,6
Użytki ekologiczne	1460,6	1459,7	1648,8	0,1

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABL. 4 (6). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO
ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE EMERYTALNO-
-RENTOWE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w zł		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^a	2877,62	3053,22	3194,30
Przeciętna miesięczna emerytura z poza-rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ^b	1581,99	1658,66	1745,97
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy wypłacona z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	1089,36	1144,88	1229,40
Przeciętna miesięczna emerytura i renta rolników indywidualnych ^c	940,86	973,40	1043,43

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. *b* Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. *c* Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

TABL. 5 (7). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA
ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH			
Bezrobotni zarejestrowani.....	131617	138652	151036
mężczyźni	65360	67536	76171
kobiety	66257	71116	74865
Oferty pracy	1345	946	1037
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	98	147	146
W % OGÓLU BEZROBOTNYCH			
Dotychczas niepracujący.....	15,9	15,3	14,4
Posiadający prawo do zasiłku	17,0	16,6	16,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego	12,2	12,9	14,0

TABL. 6 (8). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011		2012	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	1178,73	100,0	1214,80	100,0	1268,42	100,0
w tym:						
z pracy najemnej	594,75	50,5	635,33	52,3	682,08	53,8
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	55,10	4,7	54,17	4,5	56,66	4,5
z pracy na własny rachunek	118,86	10,1	89,46	7,4	87,58	6,9
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych	353,17	30,0	378,73	31,2	381,78	30,1
Dochód do dyspozycji.....	1124,92	x	1157,93	95,3	1216,56	95,9

^a Wyniki z badania za 2011 i 2012 rok przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącej z Narodowego Spisu Powszedniego Ludności i Mieszkań 2011.

TABL. 7 (9). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011		2012	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Wydatki ogółem	1035,64	100,0	1052,93	100,0	1083,25	100,0
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	981,82	94,8	996,06	94,6	1031,39	95,2
w tym:						
żywność i napoje bezalkoholowe	245,61	23,7	254,80	24,2	260,10	24,0
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28,31	2,7	29,36	2,8	28,26	2,6
odzież i obuwie	55,20	5,3	56,38	5,4	57,49	5,3
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	201,89	19,5	209,40	19,9	210,95	19,5
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,23	4,9	48,65	4,6	44,89	4,1
zdrowie	52,28	5,0	55,56	5,3	57,85	5,3
transport	100,59	9,7	102,19	9,7	114,71	10,6
łącznie	43,99	4,2	43,09	4,1	42,04	3,9
rekreacja i kultura	82,62	8,0	79,72	7,6	90,08	8,3
edukacja ^c	15,21	1,5	11,43	1,1	11,57	1,1
restauracje i hotele	27,53	2,7	28,76	2,7	32,96	3,0
inne towary i usługi	55,71	5,4	55,24	5,3	60,99	5,6

^a Patrz notka *a* do tablicy 6(8). ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzaju wydatków. ^c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

TABL. 8 (10). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	7,31	7,19	6,90
Mięso w kg	5,86	5,91	5,78
Ryby ^b w kg	0,47	0,45	0,42
Mleko ^c w l	3,20	3,00	2,90
Sery w kg	0,96	0,95	0,93
Jaja w szt	13,89	13,62	13,43
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,30	1,30	1,27
Owoce w kg	3,49	3,37	3,50
Warzywa w kg	10,37	10,46	10,38
Cukier w kg	1,49	1,38	1,32

^a Patrz notka *a* do tablicy 6(8). ^b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych. ^c Bez zagęszczonego i w proszku.

TABL. 9 (11). **WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w % ogółu gospodarstw domowych		
Odbiornik telewizyjny.....	98,6	98,9	99,1
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	66,5	70,9	73,4
Zestaw kina domowego	14,9	13,7	13,6
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża).....	40,3	36,8	33,2
Odtwarzacz płyt kompaktowych.....	10,8	8,0	6,4
Magnetowid, odtwarzacz	26,2	20,4	.
Odtwarzacz DVD.....	52,9	52,0	51,2
Komputer osobisty z dostępem do Internetu.....	52,3	54,6	59,2
Telefon komórkowy	87,6	89,5	92,3
Automat pralniczy.....	85,8	86,4	88,7
Chłodziarka	97,9	96,5	96,7
Zmywarka do naczyń.....	13,1	13,0	14,8
Samochód osobowy	57,5	57,6	59,7

^a Patrz notka *a* do tablicy 6(8).

TABL. 10 (12). **WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH GRANIC UBÓSTWA**

GRANICE UBÓSTWA	2010	2011	2012
	% osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej danej granicy ubóstwa		
Minimum egzystencji.....	3,9	5,5	5,7
Relatywna	12,5	13,2	13,4
Ustawowa.....	5,2	5,1	5,7

TABL. 11 (13). **WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM PO UWZGLĘDNIENIU W DOCHODACH TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	EU-SILC 2010 (dane o dochodach za rok 2009)	EU-SILC 2011 (dane o dochodach za rok 2010)	EU-SILC 2012 (dane o dochodach za rok 2011)
	% osób		
Polska	17,6	17,7	17,1
Województwo łódzkie.....	17,8	19,1	.

TABL. 12 (14). **ZASOBY MIESZKANIOWE**^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Mieszkania w tys.	975,9	980,8	987,6
Izby w tys.	3481,5	3503,9	3531,9
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	65715,1	66296,3	66998,2
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności	384	387	391
Przeciętna:			
liczba izb w mieszkaniu.....	3,57	3,57	3,58
powierzchnia użytkowa w m ² :			
1 mieszkania	67,3	67,6	67,8
na 1 osobę.....	25,8	26,2	26,5
liczba osób na:			
1 mieszkanie	2,61	2,58	2,56
1 izbę	0,73	0,72	0,71

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych z uwzględnieniem wyników Narodowego Spisu Powszedniego Ludności i Mieszkań 2011.

TABL. 13 (15). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE**^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w % ogółu mieszkań zamieszkałych		
MIASTA			
Wodociąg.....	97,0	97,0	97,0
Łazienka.....	89,9	89,9	90,0
Centralne ogrzewanie.....	81,7	81,8	82,0
WIEŚ			
Wodociąg.....	88,5	88,5	88,6
Łazienka.....	73,2	73,4	73,6
Centralne ogrzewanie.....	62,8	63,0	63,3

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych z uwzględnieniem wyników Narodowego Spisu Powszedniego Ludności i Mieszkań 2011.

TABL. 14 (16). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Mieszkania.....	6957	6022	8019
spółdzielcze.....	114	8	41
komunalne (gminne).....	405	133	44
zakładowe.....	9	-	-
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	2394	1313	3052
społeczne czynszowe.....	124	314	150
indywidualne.....	3911	4254	4732
Mieszkania na 1000 ludności.....	2,7	2,4	3,2
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw.....	479	476	636
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	112,7	119,2	107,5

TABL. 15 (17). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w km		
O G Ó Ł E M	18648	19776	19182
Na 100 km ²	102,4	108,5	105,3
Na 10 tys. ludności.....	73,3	78,1	76,0

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

TABL. 16 (18). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE ^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w km		
Normalnotorowe.....	1063	1059	1055
Na 100 km ² powierzchni ogólnej.....	5,8	5,8	5,8

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami sieci kolejowej.

TABL. 17 (19). POJAZDY SAMOCHODOWE I MOTOCYKLE ZAREJESTROWANE ^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011 ^b	2012
Samochody osobowe w tys.	1140,0	1200,9	1236,2
Samochody osobowe na 1000 ludności.....	448,4	474,0	489,7
Motocykle w tys.	70,6	74,3	76,3
Motocykle na 1000 ludności.....	27,8	29,3	30,2

^a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. ^b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

TABL. 18 (20). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE**^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Placówki pocztowe	464	497	507
Ludność na 1 placówkę pocztową	5479	5098	4980
Telefoniczne łącza główne w tys.	526,9	442,1	383,0
Telefoniczne łącza główne na 1000 ludności	207,2	174,5	151,7

^a Dane dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

TABL. 19 (21). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Lekarze	6116	6213	6398
Lekarze dentyści	700	804	814
Pielęgniarki ^b	11849	12203	15219
Położne ^b	1518	1478	1865
Farmaceuci	2128	2150	2131
Liczba ludności na 1 lekarza	416	408	395
Liczba ludności na 1 pielęgniarkę	215	208	166

^a Pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ^b Łącznie z posiadającymi tytuł magistra.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia; w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

TABL. 20 (22). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1279	1529	1523
Liczba ludności na 1 przychodnię	1988	1657	1658
Praktyki lekarskie ^a (stan w dniu 31 XII)	276	267	222
Porady udzielone ^b w tys.	20387,6	21122,8	20666,7
lekarskie	17987,8	18649,0	18435,5
w tym specjalistyczne	6233,0	6482,7	6790,0
stomatologiczne	2399,8	2473,8	2231,2

^a Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodniami. ^b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

TABL. 21 (23). **SZPITALA OGÓLNE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Szpitala	61	62	66
Łóżka ^a	13533	13407	13134
Łóżka ^a na 10 tys. ludności	53,2	52,9	52,0

^a Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

TABL. 22 (24). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Apteki	887	897	864
Punkty apteczne	67	75	77
Liczba ludności na 1 aptekę	2866	2825	2922

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

TABL. 23 (25). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Żłobki	39	46	49
Oddziały żłobkowe	7	6	7
Kluby dziecięce	x	5	7
Miejsca w żłobkach ^a	2695	2998	3210
Dzieci przebywające w żłobkach ^a (w ciągu roku)	5937	6024	6504
Dzieci przebywające w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	39,5	42,5	48,0

^a Łącznie z oddziałami żłobkowymi i od 2011 r. z klubami dziecięcymi.

TABL. 24 (26). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Placówki	1172	1204	1233
Przedszkola	549	566	591
w tym specjalne	7	9	13
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	562	570	557
Miejsca w przedszkolach	51641	53534	56840
w tym w specjalnych	166	245	331
Dzieci w przedszkolach na:			
1000 dzieci w wieku 3-6 lat	547	538	551
1 przedszkole	94	94	96
100 miejsc	100	99	99

^a Bez wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej.

TABL. 25 (27). SZKOLNICTWO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
(łącznie ze szkołami specjalnymi)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/2011	2011/12	2012/13
SZKOŁY			
Podstawowe	875	863	845
Gimnazja	422	434	432
Specjalne przysposabiające do pracy	29	29	30
Zasadnicze zawodowe	108	109	106
Licea ogólnokształcące	166	168	164
Uzupełniające licea ogólnokształcące	3	3	3
Licea profilowane	34	28	23
Technika	119	117	114
Technika uzupełniająca	5	6	6
Artystyczne ogólnokształcące ^a	8	8	7
Policealne	186	183	192
Wyższe	31	30	29
UCZNIOWIE			
Wychowanie przedszkolne ^b	18937	17378	18805
Szkoły:			
podstawowe	134675	134372	132488
gimnazja	79566	75494	71867
specjalne przysposabiające do pracy	620	658	700
zasadnicze zawodowe	11702	11011	10506
licea ogólnokształcące	42710	40964	38797
uzupełniające licea ogólnokształcące	54	80	43
licea profilowane	2935	2236	1332
technika	30504	30219	30229
technika uzupełniająca	176	221	141
artystyczne ogólnokształcące ^a	725	708	729
policealne	21564	23774	23341
wyższe	123964	115469	108579

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

TABL. 26 (28). SZKOŁY SPECJALNE W ROKU SZKOLNYM 2012/2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Podstawowe	58	1547	370
Gimnazja	51	1653	565
Przysposabiające do pracy	30	700	145
Zasadnicze zawodowe.....	21	930	308
Licea ogólnokształcące	3	69	13
Uzupełniające licea ogólnokształcące	2	28	7
Licea profilowane	-	-	-
Technika.....	2	64	11
Technika uzupełniająca.....	1	6	-
Policealne.....	2	20	12

^a Z roku szkolnego 2011/2012.

TABL. 27 (29). SZKOLNICTWO DLA DOROSŁYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/2011	2011/2012	2012/2013
SZKOŁY			
Podstawowe	-	1	1
Gimnazja	9	10	12
Zasadnicze zawodowe.....	5	6	6
Licea ogólnokształcące	117	113	122
Uzupełniające licea ogólnokształcące	110	110	98
Licea profilowane	2	2	1
Technika.....	19	17	13
Technika uzupełniająca.....	45	39	38
UCZNIOWIE			
Podstawowe	-	15	9
Gimnazja	1010	985	1001
Zasadnicze zawodowe.....	62	121	77
Licea ogólnokształcące	9828	9736	12317
Uzupełniające licea ogólnokształcące	5994	6197	3160
Licea profilowane	153	72	36
Technika.....	1155	989	689
Technika uzupełniająca.....	2571	2650	2667

TABL. 28 (30). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Biblioteki i filie (stan w dniu 31 XII)	559	555	549
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	62	60	62
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8948,2	8885,0	8765,6
Czytelnicy ^a w tys.	413,6	410,2	404,4
Wypożyczenia ^{ab} w tys. wol.	7949,5	8115,7	8221,4
Czytelnicy na 1000 ludności	162	162	160
Wypożyczenia ^{ab} na 1 czytelnika w wol.	19,2	19,8	20,3

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

TABL. 29 (31). **INSTYTUCJE KULTURY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Kina (stan w dniu 31 XII).....	23	24	22
Miejsca w kinach na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,8	11,4	11,6
Widzowie w kinach na 1000 ludności.....	840	853	828
Widzowie i słuchacze ^a w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	237	240	245
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	46	48	45
Zwiedzający muzea ogółem w tys.	709,9	792,4	724,0

a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami zorganizowanymi w plenerze.

TABL. 30 (32). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
W TYSIĄCACH			
Abonenci radiowi ^a	529,1	523,1	524,2
Abonenci telewizyjni ^a	510,0	504,0	504,0
Abonenci telewizji kablowej ^b	367,6	372,0	363,1
NA 1000 LUDNOŚCI			
Abonenci radiowi ^a	208	206	208
Abonenci telewizyjni ^a	201	199	200
Abonenci telewizji kablowej ^b	145	147	144

a Dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej. *b* Dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

TABL. 31 (33). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	308	333	373
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	20284	20849	23237
Korzystający z noclegów.....	1002552	1066724	1129924
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %.....	31,1	30,3	29,2
Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów w %	11,3	12,1	13,8

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi.

TABL. 32 (34). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w %		
O G Ó Ł E M	65,5	65,8	62,5
w tym:			
Przeciwko życiu i zdrowiu	81,9	81,4	79,3
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	98,7	98,5	98,5
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	94,7	94,7	92,6
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	85,1	81,6	84,2
Przeciwko rodzinie i opiece	99,9	100,0	100,0
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	97,7	97,1	97,9
Przeciwko mieniu.....	36,4	38,4	35,7

TABL. 33 (35). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE
W REJESTRZE REGON

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Ogółem ^b w tys.	230,9	228,5	234,1
Podmioty wpisane do rejestru REGON ^b na 10 tys. ludności	908	902	927
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	99	83	86

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 34 (36). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Produkt krajowy brutto:			
województwo łódzkie (w mln zł)	81955	86743	93254
Polska = 100.....	6,1	6,1	6,1
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca:			
województwo łódzkie (w zł)	32091	34063	36750
Polska = 100	91,9	92,6	92,6
Wartość dodana brutto:			
województwo łódzkie (w mln zł)	72832	76399	81919
Polska = 100	6,1	6,1	6,1

**WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA TLE
INNYCH WOJEWÓDZTW
- WYBRANE WSKAŹNIKI**

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ^{ab} w km ²		Użytki rolne ^c w % powierzchni ogólnej		Ludność ^a na 1 km ²		Ludność ^a w miastach w % ogółu ludności		Ludność ^{ad} w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	312679	312679	60,2	60,0	123	123	60,7	60,6	55,8	56,6
Dolnośląskie.....	19947	19947	59,8	59,7	146	146	69,8	69,6	53,2	54,4
Kujawsko-pomorskie	17972	17972	65,4	65,2	117	117	60,4	60,2	55,3	56,0
Lubelskie.....	25122	25122	70,4	70,2	86	86	46,5	46,4	58,3	58,7
Lubuskie.....	13988	13988	40,6	40,5	73	73	63,4	63,3	52,9	54,0
Łódzkie.....	18219	18219	71,0	70,8	139	139	63,8	63,6	57,9	59,0
Małopolskie.....	15183	15183	61,2	61,0	220	221	49,1	48,9	57,4	57,8
Mazowieckie	35558	35558	68,4	68,0	149	149	64,2	64,2	58,1	59,0
Opolskie	9412	9412	64,0	63,9	108	107	52,3	52,2	52,8	53,5
Podkarpackie.....	17846	17846	53,1	52,9	119	119	41,4	41,3	56,5	56,7
Podlaskie	20187	20187	60,3	60,2	59	59	60,3	60,3	57,0	57,0
Pomorskie	18310	18310	50,5	50,4	125	125	65,6	65,4	55,6	56,6
Śląskie.....	12333	12333	51,6	51,3	375	374	77,7	77,6	54,3	55,4
Świętokrzyskie.....	11711	11711	64,4	64,1	109	109	45,0	44,9	57,6	58,2
Warmińsko-mazurskie	24173	24173	54,6	54,3	60	60	59,4	59,3	53,2	53,9
Wielkopolskie	29826	29826	65,1	65,0	116	116	55,7	55,5	55,1	56,0
Zachodniopomorskie	22892	22892	49,1	49,0	75	75	68,8	68,8	52,9	53,9

a Stan w dniu 31 XII. b Według ewidencji geodezyjnej; obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. c Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa. d W wieku zdolności do pracy; jako granicę wieku zdolności do pracy przyjęto dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności		Ludność ^a w wieku 65 lat i więcej w % ogółu ludności		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Małżeństwa na 1000 ludności		Rozwody na 1000 ludności ^b	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	28,3	27,8	13,8	14,2	107	107	5,4	5,3	1,7	1,7
Dolnośląskie	26,5	25,9	13,7	14,2	108	108	5,2	5,2	2,0	2,0
Kujawsko-pomorskie	29,0	28,5	13,0	13,5	106	106	5,4	5,3	1,9	1,9
Lubelskie	29,2	28,6	14,6	15,0	106	106	5,6	5,4	1,3	1,4
Lubuskie	28,6	28,0	12,1	12,7	105	105	5,1	5,3	2,1	2,0
Łódzkie	26,3	26,0	15,5	16,0	110	110	5,0	5,0	1,6	1,8
Małopolskie	30,0	29,4	13,8	14,1	106	106	5,5	5,4	1,5	1,4
Mazowieckie	27,7	27,4	14,7	15,0	109	109	5,2	5,1	1,7	1,7
Opolskie	26,7	26,0	14,4	14,8	107	107	5,1	5,3	1,7	1,6
Podkarpackie	30,6	30,0	13,3	13,6	104	104	5,8	5,6	1,1	1,0
Podlaskie	29,1	28,4	14,7	15,0	105	105	5,2	5,3	1,6	1,5
Pomorskie	29,8	29,3	12,5	12,9	105	105	5,4	5,3	1,7	1,4
Śląskie	26,4	25,9	14,5	15,0	107	107	5,5	5,4	1,8	1,8
Świętokrzyskie	27,6	27,2	15,2	15,6	105	105	5,4	5,3	1,0	1,6
Warmińsko-mazurskie	30,0	29,4	12,0	12,4	104	104	5,3	5,2	2,0	1,9
Wielkopolskie	29,7	29,2	12,4	13,0	106	106	5,6	5,5	1,6	1,6
Zachodniopomorskie	27,7	27,2	12,7	13,2	105	105	5,0	5,0	2,1	1,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Nie uwzględniono rozwodów, w których obie strony miały miejsce zamieszkania za granicą.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Urodzenia żywe na 1000 ludności		Zgony na 1000 ludności		Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych		Urodzenia żywe na 1 zgon		Przyrost naturalny na 1000 ludności	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	10,1	10,0	9,7	10,0	4,7	4,6	1,034	1,004	0,3	0,0
Dolnośląskie	9,5	9,3	10,1	10,4	5,6	6,3	0,941	0,895	-0,6	-1,1
Kujawsko-pomorskie	10,0	9,9	9,4	9,7	6,0	4,8	1,067	1,016	0,6	0,2
Lubelskie	9,8	9,8	10,6	10,4	4,4	4,3	0,930	0,940	-0,7	-0,6
Lubuskie	10,2	10,1	9,4	9,4	5,6	6,0	1,080	1,079	0,8	0,7
Łódzkie	9,4	9,4	12,1	12,4	4,5	4,2	0,777	0,761	-2,7	-3,0
Małopolskie	10,6	10,5	8,9	9,1	4,3	3,8	1,195	1,148	1,7	1,4
Mazowieckie	10,9	10,8	10,1	10,3	3,4	4,3	1,079	1,052	0,8	0,5
Opolskie	8,6	8,8	9,6	10,1	3,8	6,2	0,894	0,878	-1,0	-1,2
Podkarpackie	9,9	9,9	8,6	8,6	5,3	5,1	1,160	1,145	1,4	1,3
Podlaskie	9,3	9,3	9,7	9,9	4,8	4,1	0,958	0,941	-0,4	-0,6
Pomorskie	11,0	11,0	8,5	9,0	4,1	4,4	1,296	1,224	2,5	2,0
Śląskie	9,7	9,6	10,3	10,6	6,0	4,8	0,939	0,909	-0,6	-1,0
Świętokrzyskie	9,1	9,0	10,7	10,9	6,0	3,6	0,845	0,825	-1,7	-1,9
Warmińsko-mazurskie	10,2	9,9	8,9	9,2	4,7	4,1	1,140	1,068	1,2	0,6
Wielkopolskie	11,0	10,9	8,9	9,1	3,7	4,5	1,238	1,200	2,1	1,8
Zachodniopomorskie	9,3	9,3	9,4	9,6	6,1	5,2	0,991	0,968	-0,1	-0,3

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne dalsze trwanie życia noworodka				Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności		Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone ^a w % ścieków wymagających oczyszczenia		Ścieki ^b przemysłowe i komunalne nieoczyszczone na 1 km ² w dam ³	
	płci męskiej		płci żeńskiej		2011	2012	2011	2012	2011	2012
	2011	2012	2011	2012						
POLSKA	72,4	72,7	80,9	81,0	-0,1	-0,2	92,3	93,5	0,6	0,5
Dolnośląskie	72,1	72,3	80,5	80,3	0,4	0,3	97,0	96,2	0,3	0,3
Kujawsko-pomorskie	72,2	72,8	80,1	80,3	-0,8	-1,0	97,5	97,7	0,2	0,2
Lubelskie	71,7	72,4	81,1	81,5	-2,4	-2,4	99,7	99,6	0,0	0,0
Lubuskie	71,5	72,3	79,9	80,3	-0,8	-0,6	98,3	98,7	0,0	0,0
Łódzkie	70,4	70,6	79,5	79,8	-0,7	-0,7	99,6	98,2	0,0	0,1
Małopolskie	73,9	74,0	81,7	81,9	1,3	1,1	98,5	98,2	0,3	0,3
Mazowieckie	72,7	72,9	81,6	81,3	2,7	2,5	78,5	89,2	1,5	0,7
Opolskie	73,4	73,1	81,0	80,6	-2,2	-2,1	85,7	90,4	1,6	0,9
Podkarpackie	74,1	74,3	82,0	82,1	-1,0	-0,9	98,3	98,8	0,1	0,0
Podlaskie	73,3	73,1	81,8	82,3	-1,6	-1,5	100,0	100,0	-	0,0
Pomorskie	73,4	73,3	81,0	80,9	1,0	0,9	99,6	99,6	0,0	0,0
Śląskie	71,9	72,0	79,8	80,0	-1,2	-1,3	82,0	82,4	5,6	5,3
Świętokrzyskie	72,0	72,7	81,3	81,5	-1,8	-1,7	74,1	67,6	1,7	2,1
Warmińsko-mazurskie	71,5	71,7	80,7	81,0	-2,1	-1,8	99,7	98,9	0,0	0,0
Wielkopolskie	72,9	73,2	80,9	80,8	0,4	0,2	99,8	99,7	0,0	0,0
Zachodniopomorskie	71,8	72,6	80,4	80,5	-0,5	-0,5	99,3	99,3	0,0	0,0

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi; od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi z lat wcześniejszych. ^b Wymagające oczyszczenia.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^{ab} korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem		Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza ^c na 1 km ² powierzchni ogólnej w tonach				Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych		Odpady ^d wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach	
			pyłowych		gazowych (bez CO ₂)					
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	65,7	68,6	0,2	0,2	5,3	5,2	99,7	99,7	395,0	393,8
Dolnośląskie	76,9	77,2	0,2	0,2	3,8	3,8	99,9	99,9	1757,6	1730,6
Kujawsko-pomorskie	70,2	71,0	0,2	0,2	3,0	3,2	99,2	99,2	138,0	126,2
Lubelskie	53,3	54,9	0,1	0,1	1,3	1,3	98,5	98,4	206,9	249,7
Lubuskie	68,6	70,3	0,1	0,1	1,7	1,7	99,0	99,0	81,2	66,1
Łódzkie	67,3	67,0	0,2	0,2	9,3	8,9	99,9	99,9	434,5	445,0
Małopolskie	56,9	58,1	0,3	0,3	8,9	7,8	99,5	99,4	438,3	446,6
Mazowieckie	52,6	63,9	0,1	0,1	4,5	4,3	99,7	99,7	212,6	167,9
Opolskie	68,4	68,7	0,3	0,2	6,9	6,4	99,9	99,9	103,2	101,0
Podkarpackie	66,2	68,7	0,1	0,1	1,1	1,0	99,5	99,5	117,3	80,6
Podlaskie	63,6	65,5	0,0	0,0	0,5	0,4	99,0	98,9	35,1	72,7
Pomorskie	80,8	81,8	0,2	0,2	2,0	1,8	99,1	99,2	131,1	158,9
Śląskie	72,8	76,2	1,0	0,9	53,2	54,5	99,7	99,7	2852,6	3005,5
Świętokrzyskie	51,1	53,6	0,2	0,2	7,5	6,6	99,8	99,8	160,3	196,1
Warmińsko-mazurskie	72,1	73,4	0,0	0,0	0,4	0,4	97,5	97,7	37,3	33,7
Wielkopolskie	63,3	66,2	0,2	0,2	2,9	2,8	99,7	99,7	195,5	201,8
Zachodniopomorskie	80,3	80,9	0,1	0,1	1,9	1,6	99,6	99,6	330,1	232,2

a Stan w dniu 31 XII. b Ludność korzystająca – na podstawie szacunku, ludność ogółem – na podstawie bilansu. c Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. d Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lesistość ^a w %		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{ab} w % powierzchni ogólnej		Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej ^a na 1 mieszkańca w m ²		Pracujący ^{ac} ogółem na 1000 ludności		Pracujący ^{ac} na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	29,2	29,3	32,5	32,5	15,0	14,9	361	359	562	563
Dolnośląskie	29,6	29,6	18,6	18,6	18,3	18,4	347	345	531	533
Kujawsko-pomorskie	23,4	23,4	31,8	31,8	16,9	16,9	326	322	506	503
Lubelskie	23,1	23,1	22,7	22,7	12,5	12,8	370	366	586	581
Lubuskie	49,0	49,1	38,9	38,9	19,5	19,5	317	312	485	481
Łódzkie	21,1	21,2	19,7	19,7	15,4	14,8	369	366	582	582
Małopolskie	28,6	28,6	52,1	52,1	10,6	10,7	371	372	584	587
Mazowieckie	22,8	22,9	29,7	29,7	12,6	12,6	428	429	677	682
Opolskie	26,5	26,5	27,2	27,2	16,9	17,0	310	306	474	470
Podkarpackie	37,6	37,8	44,7	44,7	8,7	9,0	373	369	584	577
Podlaskie	30,6	30,6	32,0	32,0	9,5	10,0	336	331	527	521
Pomorskie	36,2	36,3	32,7	32,7	15,0	14,9	326	324	507	507
Śląskie	31,8	31,8	22,1	22,2	20,8	21,0	356	356	550	553
Świętokrzyskie	28,0	28,0	64,5	64,5	8,9	9,0	362	358	571	566
Warmińsko-mazurskie	30,8	30,9	46,7	46,7	12,2	12,1	291	288	446	443
Wielkopolskie	25,7	25,7	31,8	31,8	18,1	17,1	391	392	606	612
Zachodniopomorskie	35,3	35,4	21,1	21,1	17,8	17,9	297	294	454	452

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z tą częścią obszarów „Natura 2000”, która mieści się w granicy obszarów prawnie chronionych. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^a w sektorach ekonomicznych - z liczby ogółem w %										Współczynnik aktywności zawodowej ^b w %	
	rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo		przemysł i budownictwo		handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja		działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości		pozostałe usługi			
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012		
POLSKA	17,1	17,2	27,4	26,8	24,4	24,4	3,9	3,9	27,2	27,6	55,5	55,9
Dolnośląskie.....	8,7	8,8	31,7	31,1	25,3	25,5	4,3	4,2	29,9	30,4	53,4	53,8
Kujawsko-pomorskie	15,7	15,9	30,2	29,5	23,5	23,4	3,7	3,8	26,9	27,3	54,2	56,3
Lubelskie.....	38,3	38,8	17,9	17,4	18,0	17,6	2,5	2,6	23,3	23,6	56,6	56,5
Lubuskie.....	11,1	11,4	32,1	31,3	25,3	25,5	3,2	3,2	28,3	28,7	54,7	53,7
Łódzkie.....	19,2	19,4	28,4	27,8	23,0	22,9	3,4	3,5	26,0	26,4	56,9	56,6
Małopolskie.....	22,0	21,9	24,7	24,2	23,8	23,9	3,0	3,1	26,5	26,9	55,3	55,3
Mazowieckie.....	13,3	13,2	19,9	19,5	29,0	29,2	6,8	6,8	31,0	31,2	59,5	60,2
Opolskie.....	16,1	16,4	31,8	31,4	21,6	20,9	2,7	2,8	27,8	28,5	53,4	54,4
Podkarpackie.....	32,7	33,1	24,8	24,1	18,3	17,7	2,0	1,9	22,3	23,2	56,3	56,3
Podlaskie.....	31,4	31,9	20,6	20,0	20,2	19,7	2,7	2,7	25,1	25,6	55,1	55,7
Pomorskie.....	8,9	9,0	29,3	28,7	27,8	27,7	5,2	5,1	28,8	29,5	54,5	55,5
Śląskie.....	6,2	6,2	36,9	36,7	25,6	25,6	3,8	3,9	27,4	27,6	53,3	53,5
Świętokrzyskie.....	32,4	32,8	23,7	22,9	19,1	18,7	2,0	2,0	22,8	23,6	57,1	57,1
Warmińsko-mazurskie	16,5	16,8	29,9	29,1	21,8	21,5	3,2	3,2	28,7	29,5	51,7	51,4
Wielkopolskie.....	15,7	15,7	31,8	31,3	25,1	25,4	3,2	3,2	24,2	24,5	57,3	57,3
Zachodniopomorskie	9,7	9,9	27,2	26,8	28,1	28,1	3,9	3,7	31,1	31,5	51,4	52,2

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). ^b Dane średnioroczne, według BAEL.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik wypadkowości ^a		Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych ^{bc} badanej zbiorowości		Bezrobotni zarejestrowani na 1000 pracujących ^{cd}		Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w %		Stopa bezrobocia według BAEL ^e w %	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	8,3	7,8	55,9	55,3	143	154	12,5	13,4	9,6	10,1
Dolnośląskie	11,4	11,0	70,4	65,7	142	157	12,4	13,5	10,6	11,1
Kujawsko-pomorskie	9,1	8,8	55,6	57,4	204	220	17,0	18,1	11,0	11,8
Lubelskie	7,4	7,1	72,9	77,5	152	165	13,2	14,2	10,3	10,5
Lubuskie	10,4	9,7	84,9	71,1	182	190	15,4	15,9	9,5	9,0
Łódzkie	7,7	7,4	35,8	32,7	149	163	12,9	14,0	9,3	11,0
Małopolskie	6,1	5,8	43,1	38,9	117	129	10,5	11,4	9,4	10,4
Mazowieckie	6,0	5,5	16,2	16,9	109	120	9,8	10,7	7,9	8,0
Opolskie	9,2	8,4	71,6	77,4	153	168	13,3	14,4	9,3	9,5
Podkarpackie	7,2	6,5	60,4	61,4	184	196	15,5	16,4	12,4	13,2
Podlaskie	8,1	7,6	31,5	26,0	164	173	14,1	14,7	9,2	9,3
Pomorskie	9,2	8,3	58,7	57,7	143	155	12,5	13,4	8,5	9,6
Śląskie	9,1	8,3	100,9	103,9	113	125	10,2	11,1	9,2	9,4
Świętokrzyskie	7,4	6,5	77,3	71,3	180	190	15,2	16,0	12,9	13,1
Warmińsko-mazurskie	10,2	10,1	45,1	44,0	254	271	20,2	21,3	9,7	11,1
Wielkopolskie	10,5	9,7	61,3	60,3	100	109	9,1	9,8	8,7	8,5
Zachodniopomorskie	8,9	8,5	84,3	84,6	213	223	17,6	18,2	11,8	11,0

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie. ^b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego (zagrożenia związane ze środowiskiem pracy); dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). ^e Patrz uwagi metodyczne.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopa bezrobocia długotrwałego ^{ab}		Bezrobotni zarejestrowani ^a - z liczby ogółem w %							
			w wieku 24 lata i mniej		dotychczas niepracujący		z wykształceniem wyższym		pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	6,3	6,7	21,0	19,9	19,9	18,6	11,4	11,7	34,6	35,4
Dolnośląskie	6,0	6,3	16,7	16,2	14,1	13,2	10,2	10,6	32,3	31,9
Kujawsko-pomorskie	9,1	9,8	21,8	20,6	17,7	16,3	7,6	7,8	36,9	37,4
Lubelskie	7,4	8,0	23,6	22,4	30,1	28,5	15,3	15,2	39,7	41,2
Lubuskie	7,3	7,5	19,6	18,3	18,3	16,3	9,2	9,1	27,1	28,4
Łódzkie	6,4	7,2	18,5	17,3	15,3	14,4	10,5	10,7	35,1	37,0
Małopolskie	5,0	5,4	26,2	24,6	22,1	20,5	13,5	13,7	34,3	34,8
Mazowieckie	5,1	5,6	19,1	18,2	21,8	20,6	12,9	13,6	39,1	39,6
Opolskie	6,5	6,9	19,9	18,7	16,8	15,0	10,5	10,9	30,5	31,4
Podkarpackie	8,8	9,2	23,8	22,7	26,1	24,2	12,8	13,1	41,6	41,7
Podlaskie	7,8	8,2	22,4	21,2	24,8	23,7	13,1	13,6	39,1	41,0
Pomorskie	5,5	6,1	22,1	20,6	15,3	14,5	9,6	10,1	29,5	31,2
Śląskie	4,6	5,1	18,5	17,4	18,5	17,1	11,9	12,3	29,8	31,3
Świętokrzyskie	8,1	8,5	21,9	20,8	23,9	22,3	14,3	14,5	35,1	36,8
Warmińsko-mazurskie	10,6	11,1	21,4	20,3	18,5	17,4	8,5	8,8	32,7	34,4
Wielkopolskie	3,9	4,2	24,2	22,7	16,0	14,7	11,0	11,3	29,1	29,0
Zachodniopomorskie	9,0	9,4	17,7	16,9	18,4	17,7	9,0	9,4	33,2	33,7

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W % ogółu ludności aktywnej zawodowo.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani ^a pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok według wieku w %				Liczba bezrobotnych ^a na 1 ofertę pracy		Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu ^b w %	
	24 lata i mniej		25-34 lata		2011	2012	2011	2012
	2011	2012	2011	2012				
POLSKA	13,4	12,4	27,6	27,8	90	92	4,4	4,5
Dolnośląskie	9,5	8,6	24,8	25,1	42	61	4,4	4,5
Kujawsko-pomorskie	14,8	13,8	29,3	28,9	138	113	3,7	3,8
Lubelskie	14,8	14,4	31,9	32,4	211	140	5,0	5,2
Lubuskie	11,9	10,5	28,1	27,9	88	65	3,3	2,9
Łódzkie	11,3	10,7	24,5	25,0	147	146	3,4	3,1
Małopolskie	18,1	16,9	28,1	28,9	71	85	4,1	4,6
Mazowieckie	12,0	11,7	26,6	26,6	119	114	6,6	6,9
Opolskie	10,9	10,4	26,5	27,0	65	109	4,5	3,6
Podkarpackie	14,6	13,7	29,7	29,8	152	131	3,0	3,0
Podlaskie	14,7	13,9	26,7	28,1	256	208	4,6	4,1
Pomorskie	15,2	14,2	26,7	27,4	93	102	5,3	6,1
Śląskie	9,9	8,9	25,9	25,9	40	43	4,5	4,5
Świętokrzyskie	14,7	13,2	30,5	29,8	213	218	3,3	3,3
Warmińsko-mazurskie	14,2	12,8	27,9	28,7	266	159	3,0	2,8
Wielkopolskie	16,0	14,5	28,5	28,7	72	73	3,7	3,6
Zachodniopomorskie	11,6	10,3	26,0	25,8	130	107	3,7	3,2

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Udział osób w wieku 25-64 lata uczących i doszkalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku (w okresie czterech tygodni przed badaniem).

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bierni zawodowo ^a według przyczyn w tys.											
	z powodu choroby, niepełnosprawności		emerytura		podjęta nauka, uzupełnianie kwalifikacji		obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu		wyczerpane wszystkie znane możliwości poszukiwania pracy		przekonanie o niemożności znalezienia pracy	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	1972	1949	6336	6356	3003	2886	1543	1544	198	236	240	235
Dolnośląskie	150	160	520	493	213	203	113	114	15	18	21	23
Kujawsko-pomorskie	111	108	312	299	158	153	79	77	13	14	27	24
Lubelskie	153	142	366	369	196	189	66	68	9	12	17	18
Lubuskie	72	72	161	164	77	71	40	42	12	12	9	9
Łódzkie	131	122	539	548	207	207	82	80	10	11	14	15
Małopolskie	180	177	500	524	298	292	128	129	7	9	10	10
Mazowieckie	212	215	896	884	393	389	185	184	28	26	28	26
Opolskie	33	31	178	167	64	58	42	47	7	8	0	5
Podkarpackie	117	105	297	305	195	181	74	77	12	15	15	14
Podlaskie	46	42	216	208	104	95	37	36	7	6	6	7
Pomorskie	108	119	303	319	152	151	111	112	11	14	9	7
Śląskie	233	233	862	878	354	332	256	246	14	19	29	32
Świętokrzyskie	66	64	241	244	125	109	46	43	8	9	6	7
Warmińsko-mazurskie	87	91	218	214	113	109	72	74	13	16	14	11
Wielkopolskie	184	179	456	472	247	243	143	142	18	28	17	17
Zachodniopomorskie	89	88	271	267	109	104	70	73	15	18	14	11

^a Dane średnioroczne, według BAEL.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł		Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^a w zł		Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w zł		Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w zł	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	3403,51	3530,47	1727,25	1820,99	1226,95	1278,43	1015,12	1050,78
Dolnośląskie	3374,45	3503,59	1691,11	1782,76	1282,93	1367,00	1057,49	1131,11
Kujawsko-pomorskie	2906,32	3032,09	1534,96	1622,92	1108,94	1133,97	922,75	941,69
Lubelskie	3066,32	3203,67	1474,64	1562,15	1025,80	1056,45	856,17	917,94
Lubuskie	2903,70	3034,01	1515,86	1604,08	1189,89	1231,16	975,64	1006,52
Łódzkie	3053,22	3194,30	1554,27	1642,49	1203,19	1268,42	1042,70	1083,25
Małopolskie	3134,06	3260,87	1622,90	1715,35	1156,79	1189,84	982,59	991,34
Mazowieckie	4243,41	4375,97	1719,97	1813,14	1622,96	1710,01	1308,35	1353,89
Opolskie	3048,82	3172,23	1640,76	1729,76	1181,90	1294,26	1048,57	1068,99
Podkarpackie	2887,87	3024,50	1423,74	1514,64	937,85	959,12	843,00	842,39
Podlaskie	3002,37	3143,64	1511,13	1594,42	1224,92	1242,39	903,42	941,84
Pomorskie	3314,53	3455,09	1660,58	1746,98	1286,94	1350,56	1061,25	1068,38
Śląskie	3553,67	3629,57	2077,25	2173,90	1215,44	1278,87	1039,73	1101,52
Świętokrzyskie	2941,38	3070,29	1494,87	1583,00	1062,78	1119,76	848,58	874,80
Warmińsko-mazurskie	2863,29	2996,24	1501,12	1588,21	1096,87	1109,95	870,30	877,23
Wielkopolskie	3101,33	3218,67	1591,83	1678,94	1135,02	1153,43	913,66	929,33
Zachodniopomorskie	3040,79	3179,33	1615,86	1707,94	1231,10	1263,56	972,04	1034,23

^a Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń; dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków									
	użytkowanie mieszkania i nośniki energii		żywność i napoje bezalkoholowe		napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe		rekreacja i kultura		edukacja	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	20,7	20,3	25,0	25,1	2,7	2,7	8,1	8,1	1,2	1,2
Dolnośląskie	21,4	20,5	24,4	24,6	3,0	2,9	8,1	8,3	1,4	0,9
Kujawsko-pomorskie	21,0	21,7	26,6	26,8	3,0	2,7	8,2	7,7	0,9	1,0
Lubelskie	19,4	18,8	27,2	26,9	2,2	2,3	7,4	7,5	1,0	1,0
Lubuskie	20,6	20,2	26,3	27,3	3,1	3,1	8,0	8,1	0,8	0,8
Łódzkie	19,9	19,5	24,3	24,0	2,8	2,6	7,6	8,3	1,1	1,1
Małopolskie	21,4	21,7	25,9	26,4	2,1	2,2	7,7	7,5	1,0	1,0
Mazowieckie	18,8	18,5	21,6	21,5	2,7	2,8	9,4	9,5	1,9	2,0
Opolskie	18,0	17,4	24,5	24,4	3,3	3,1	8,3	8,7	1,0	0,9
Podkarpackie	18,7	19,6	27,9	28,8	2,3	2,4	6,7	7,0	1,2	1,0
Podlaskie	20,1	18,6	28,3	28,3	2,6	2,5	7,1	7,3	1,3	0,9
Pomorskie	20,6	19,8	24,0	24,5	2,9	3,1	9,0	8,5	1,2	1,4
Śląskie	23,0	23,3	24,9	24,5	2,8	2,8	8,3	8,3	1,0	1,0
Świętokrzyskie	23,7	22,5	29,5	29,9	2,3	2,4	5,7	5,6	0,9	0,7
Warmińsko-mazurskie	22,9	21,1	27,0	28,1	2,6	2,8	7,2	7,4	1,1	1,0
Wielkopolskie	21,5	20,5	26,0	26,2	2,6	2,8	7,4	7,4	1,1	1,0
Zachodniopomorskie	21,4	20,6	26,3	25,7	2,9	2,7	7,6	8,3	0,9	1,0

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych według głównego źródła utrzymania							
	ogółem		pracujący		pobierający świadczenia z ubezpieczeń społecznych ogółem		pozostający na utrzymaniu	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	2,87	2,81	1,13	1,11	0,81	0,80	0,86	0,83
Dolnośląskie	2,75	2,62	1,07	1,04	0,78	0,79	0,80	0,72
Kujawsko-pomorskie	2,91	2,84	1,10	1,02	0,88	0,91	0,85	0,82
Lubelskie	2,94	2,97	1,14	1,13	0,91	0,95	0,83	0,84
Lubuskie	2,82	2,71	1,02	1,00	0,88	0,90	0,86	0,77
Łódzkie	2,65	2,65	1,09	1,07	0,82	0,82	0,69	0,70
Małopolskie	2,95	2,92	1,13	1,11	0,83	0,82	0,91	0,90
Mazowieckie	2,75	2,71	1,23	1,21	0,66	0,66	0,79	0,77
Opolskie	2,94	2,89	1,23	1,24	0,80	0,76	0,84	0,82
Podkarpackie	3,27	3,11	1,17	1,10	1,00	0,95	1,04	1,01
Podlaskie	2,92	2,81	1,12	1,07	0,88	0,88	0,85	0,78
Pomorskie	2,90	2,82	1,15	1,12	0,73	0,75	0,94	0,87
Śląskie	2,71	2,66	1,01	1,01	0,77	0,75	0,86	0,83
Świętokrzyskie	3,06	2,93	1,15	1,13	0,94	0,90	0,91	0,84
Warmińsko-mazurskie	2,81	2,73	1,06	1,00	0,81	0,82	0,86	0,85
Wielkopolskie	3,15	3,13	1,28	1,28	0,84	0,82	0,97	0,96
Zachodniopomorskie	2,75	2,79	1,05	1,06	0,77	0,75	0,82	0,86

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę											
	pieczywo i produkty zbożowe w kg		mięso w kg		ryby ^a w kg		mleko ^b w l		owoce w kg		warzywa w kg	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	6,7	6,6	5,5	5,4	0,4	0,4	3,4	3,4	3,3	3,5	9,9	9,6
Dolnośląskie	6,2	6,4	5,5	5,6	0,4	0,4	3,2	3,5	3,3	3,7	9,6	9,7
Kujawsko-pomorskie	6,7	6,4	6,0	5,7	0,4	0,4	3,5	3,5	3,1	3,2	10,2	9,3
Lubelskie	7,3	7,2	5,5	5,5	0,4	0,4	3,6	3,8	3,3	3,5	10,8	11,3
Lubuskie	6,4	6,6	5,9	6,2	0,4	0,5	3,8	3,7	3,4	3,8	10,0	10,3
Łódzkie	7,1	6,9	5,9	5,8	0,4	0,4	3,0	2,9	3,3	3,5	10,4	10,4
Małopolskie	7,1	6,9	5,3	5,2	0,4	0,4	3,8	3,9	3,3	3,4	10,0	9,7
Mazowieckie	6,3	6,3	5,3	5,3	0,4	0,4	3,3	3,3	3,7	3,7	9,5	9,3
Opolskie	6,7	6,5	5,5	5,2	0,4	0,4	3,2	3,2	3,5	3,7	10,9	9,8
Podkarpackie	7,4	7,5	4,8	4,9	0,3	0,3	4,2	4,3	3,1	3,2	10,6	10,8
Podlaskie	6,5	6,2	6,5	6,3	0,6	0,6	4,4	4,4	3,5	3,7	10,6	10,3
Pomorskie	5,7	5,6	5,1	4,9	0,4	0,4	3,6	3,7	3,3	3,4	9,1	8,2
Śląskie	6,8	6,6	5,4	5,4	0,5	0,5	2,8	2,7	3,2	3,2	9,4	8,7
Świętokrzyskie	8,6	8,3	6,3	6,3	0,4	0,4	3,7	3,6	3,3	3,6	11,9	11,3
Warmińsko-mazurskie	6,4	6,3	5,5	5,6	0,5	0,5	3,8	3,7	3,0	3,2	9,4	9,6
Wielkopolskie	6,6	6,5	5,2	5,1	0,4	0,4	3,1	2,8	2,9	3,2	8,8	8,4
Zachodniopomorskie	6,4	6,4	5,7	5,7	0,4	0,4	3,4	3,3	3,5	3,6	10,2	9,9

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone ^a w							
	samochód osobowy		komputer z dostępem do Internetu		zmywarę do naczyń		odtwarzacz DVD	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	60,2	60,1	62,3	64,7	17,7	19,5	51,7	48,1
Dolnośląskie	57,0	55,3	60,9	62,6	20,4	21,1	50,2	44,7
Kujawsko-pomorskie	58,2	55,1	59,5	59,2	16,9	18,2	57,1	51,2
Lubelskie	61,9	64,2	55,4	59,5	9,3	11,2	43,9	44,0
Lubuskie	56,0	56,0	59,9	59,7	16,5	19,5	50,2	46,5
Łódzkie	57,7	59,7	54,9	59,2	13,2	14,8	51,9	51,2
Małopolskie	58,4	59,7	64,2	67,2	14,4	15,4	47,2	42,9
Mazowieckie	62,4	62,6	67,5	69,2	23,5	26,2	54,7	50,8
Opolskie	64,8	65,6	63,4	66,7	28,1	29,9	52,7	52,1
Podkarpackie	66,1	64,4	62,2	62,6	9,4	11,2	47,7	42,9
Podlaskie	60,3	58,6	57,5	59,4	14,3	18,2	41,0	40,4
Pomorskie	59,9	59,2	69,4	71,0	24,5	26,7	54,0	51,0
Śląskie	59,6	59,7	65,2	67,9	19,0	20,0	57,1	52,2
Świętokrzyskie	61,8	60,3	52,5	56,7	7,4	8,4	46,3	40,1
Warmińsko-mazurskie	54,3	51,9	58,1	58,2	13,5	15,9	46,0	39,5
Wielkopolskie	68,1	67,5	64,3	68,5	20,7	21,5	56,3	53,7
Zachodniopomorskie	51,5	52,1	61,0	64,0	18,1	21,0	49,2	47,3

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźniki zagrożenia ubóstwem ^a w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej					
	minimum egzystencji ^b		relatywnej granicy ubóstwa ^c		ustawowej granicy ubóstwa ^d	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA.....	6,8	6,8	16,9	16,3	6,6	7,2
Dolnośląskie	4,7	4,6	13,7	12,2	5,1	5,1
Kujawsko-pomorskie	7,4	8,3	18,4	19,6	6,9	8,4
Lubelskie	11,0	8,5	23,3	22,9	10,3	9,0
Lubuskie	3,1	4,9	13,4	13,3	2,8	5,0
Łódzkie	5,5	5,7	13,2	13,4	5,1	5,7
Małopolskie	4,8	6,2	15,0	15,6	5,4	6,6
Mazowieckie.....	4,7	4,7	12,4	11,5	4,4	4,6
Opolskie.....	4,6	4,7	10,2	9,9	4,2	4,8
Podkarpackie	7,1	7,0	21,6	20,7	6,8	8,6
Podlaskie.....	11,2	10,7	24,2	23,0	10,3	10,7
Pomorskie	9,2	9,8	19,5	20,3	9,9	10,6
Śląskie.....	4,8	4,5	12,3	11,3	4,8	4,8
Świętokrzyskie.....	10,1	10,5	26,3	24,3	9,2	12,2
Warmińsko-mazurskie	11,4	13,5	24,6	24,7	10,5	13,8
Wielkopolskie.....	9,3	8,5	21,3	19,7	9,2	8,5
Zachodniopomorskie	7,5	5,7	17,9	14,8	7,3	6,4

^a Patrz uwagi metodyczne. ^b Minimum egzystencji uznaje się za granicę ubóstwa skrajnego. Za punkt wyjścia ustalenia granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji szacowany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. ^c Ustalonej na poziomie 50% średnich miesięcznych wydatków ekwiwalentnych gospodarstw domowych. ^d Kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zasoby mieszkaniowe ^a na 1000 ludności		Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie ^a		Przeciętna liczba osób na 1 izbę ^a		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania ^a na 1 osobę w m ²	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	352,6	356,1	2,8	2,8	0,7	0,7	25,6	25,9
Dolnośląskie	371,0	375,9	2,7	2,7	0,7	0,7	26,6	27,0
Kujawsko-pomorskie	338,2	341,2	3,0	2,9	0,8	0,8	23,2	23,5
Lubelskie	340,1	343,9	2,9	2,9	0,8	0,8	25,9	26,2
Lubuskie	345,7	348,5	2,9	2,9	0,7	0,7	25,1	25,4
Łódzkie	387,1	391,2	2,6	2,6	0,7	0,7	26,2	26,5
Małopolskie	325,1	328,7	3,1	3,0	0,8	0,8	24,9	25,3
Mazowieckie	394,6	398,5	2,5	2,5	0,7	0,7	28,0	28,4
Opolskie	340,6	343,4	2,9	2,9	0,7	0,7	27,1	27,4
Podkarpackie	293,4	295,9	3,4	3,4	0,8	0,8	23,4	23,7
Podlaskie	353,4	357,6	2,8	2,8	0,7	0,7	26,6	27,0
Pomorskie	346,6	351,2	2,9	2,8	0,8	0,7	24,6	25,0
Śląskie	368,5	371,1	2,7	2,7	0,7	0,7	25,5	25,8
Świętokrzyskie	334,9	338,0	3,0	3,0	0,8	0,8	24,5	24,8
Warmińsko-mazurskie	335,5	339,5	3,0	2,9	0,8	0,8	22,5	22,9
Wielkopolskie	325,3	328,5	3,1	3,0	0,8	0,8	26,0	26,3
Zachodniopomorskie	359,1	362,7	2,8	2,8	0,7	0,7	25,0	25,3

^a Stan w dniu 31 XII; na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności		Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	3,4	4,0	634	750	107,1	102,4
Dolnośląskie	3,6	5,2	698	996	100,2	92,7
Kujawsko-pomorskie	3,1	3,0	569	567	99,2	104,1
Lubelskie	2,9	3,3	523	611	107,7	102,5
Lubuskie	3,2	3,1	638	583	98,0	104,1
Łódzkie	2,4	3,2	476	636	119,2	107,5
Małopolskie	3,8	4,6	684	840	112,1	104,5
Mazowieckie	4,8	5,8	913	1135	106,1	97,7
Opolskie	1,7	1,8	329	340	131,6	126,3
Podkarpackie	2,7	3,1	462	550	117,8	113,5
Podlaskie	3,7	3,8	705	707	103,2	103,2
Pomorskie	5,2	6,2	962	1176	95,4	90,3
Śląskie	2,1	2,1	373	391	125,5	126,0
Świętokrzyskie	2,3	2,4	431	454	108,2	110,5
Warmińsko-mazurskie	3,1	3,8	598	731	101,8	95,9
Wielkopolskie	4,0	4,3	716	775	107,3	108,1
Zachodniopomorskie	3,5	4,1	693	827	96,9	94,0

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG
WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Mieszkania ^a w miastach – w % ogółu mieszkań – wyposażone w:				Mieszkania ^a na wsi – w % ogółu mieszkań – wyposażone w:			
	wodociąg		łazienkę		wodociąg		łazienkę	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	99,0	99,0	95,2	95,3	91,6	91,7	81,6	81,8
Dolnośląskie	99,4	99,4	93,7	93,8	95,6	95,7	86,8	87,0
Kujawsko-pomorskie	99,4	99,4	94,5	94,5	95,0	95,1	85,1	85,3
Lubelskie	98,1	98,1	94,9	95,0	84,3	84,4	68,1	68,3
Lubuskie	99,5	99,5	95,4	95,4	95,5	95,5	87,4	87,5
Łódzkie	97,0	97,0	89,9	90,0	88,5	88,6	73,4	73,6
Małopolskie	99,0	99,0	97,4	97,4	93,1	93,2	85,8	86,0
Mazowieckie	98,6	98,6	96,2	96,2	87,4	87,5	77,1	77,4
Opolskie	99,5	99,5	96,2	96,2	96,3	96,4	89,2	89,3
Podkarpackie	98,4	98,4	96,4	96,4	90,5	90,5	81,9	82,1
Podlaskie	98,5	98,6	95,9	95,9	82,7	82,9	68,7	69,0
Pomorskie	99,8	99,8	97,2	97,2	97,6	97,6	90,0	90,2
Śląskie	99,3	99,3	94,5	94,5	96,0	96,0	89,5	89,6
Świętokrzyskie	97,5	97,5	94,0	94,0	86,2	86,3	72,0	72,2
Warmińsko-mazurskie	99,8	99,8	97,1	97,1	91,5	91,6	81,2	81,4
Wielkopolskie	99,5	99,5	96,4	96,5	96,4	96,5	88,2	88,4
Zachodniopomorskie	99,8	99,8	96,5	96,6	97,3	97,3	89,9	90,0

^a 2011 r. – stan w dniu 31 III 2011, dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; 2012 r. – stan w dniu 31 XII, na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^{ab} na 100 km ² powierzchni ogólnej w km		Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^{ab} na 10 tys. ludności w km		Samochody osobowe zarejestrowane ^{ac} na 1000 ludności		Motocykle ^{ac} na 1000 ludności	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	89,7	89,8	72,8	72,9	470,3	486,4	27,7	28,7
Dolnośląskie	94,4	94,6	64,5	64,7	476,3	495,3	20,6	21,5
Kujawsko-pomorskie	89,6	91,7	76,7	78,7	461,4	477,6	34,2	34,9
Lubelskie	84,9	82,4	98,2	95,5	438,9	456,3	31,7	33,0
Lubuskie	59,2	59,5	81,0	81,3	487,0	506,6	33,0	34,1
Łódzkie	108,5	105,3	78,1	76,0	474,0	489,7	29,3	30,2
Małopolskie	157,8	159,2	71,6	72,1	450,4	466,4	25,4	26,3
Mazowieckie	97,3	98,5	65,4	66,1	518,0	535,5	24,9	26,0
Opolskie	90,0	90,4	83,6	84,2	512,4	531,1	22,6	23,7
Podkarpackie	84,9	87,6	71,2	73,4	417,4	431,0	40,3	41,5
Podlaskie	61,0	61,4	102,6	103,4	409,5	421,2	27,3	28,4
Pomorskie	67,7	68,7	54,3	54,9	467,0	483,5	24,0	24,9
Śląskie	179,6	173,2	47,9	46,3	463,6	478,1	21,1	22,1
Świętokrzyskie	114,7	116,2	105,1	106,8	440,7	454,2	29,3	30,4
Warmińsko-mazurskie	53,3	53,3	88,6	88,8	418,4	433,5	31,6	32,4
Wielkopolskie	91,2	91,8	78,7	79,1	530,8	546,2	32,7	33,7
Zachodniopomorskie	59,2	59,6	78,7	79,3	437,6	454,0	31,0	31,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. ^c Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Abonenci telewizji kablowej ^{ab} na 1000 ludności		Telefoniczne łącza główne ^{ac} na 1000 ludności		Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę pocztową ^d		Łóżka w szpitalach ogólnych ^{ad} na 10 tys. ludności	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	128	127	179,4	160,3	4597	4555	46,9	49,0
Dolnośląskie.....	113	115	202,1	179,3	4674	4611	48,4	50,8
Kujawsko-pomorskie	137	136	154,8	134,1	4684	4669	43,0	45,3
Lubelskie.....	104	100	152,9	134,6	3817	3874	52,0	54,7
Lubuskie.....	123	102	180,4	159,1	3804	3818	41,2	44,3
Łódzkie.....	147	144	174,5	151,7	5098	4980	52,9	52,0
Małopolskie.....	84	85	178,0	162,2	5505	5463	42,9	44,6
Mazowieckie.....	151	160	245,2	229,1	5708	5628	46,1	49,5
Opolskie.....	82	86	162,7	146,4	4352	4227	43,2	49,2
Podkarpackie.....	68	70	142,3	131,5	4426	4428	44,9	47,4
Podlaskie.....	127	126	165,7	143,1	3383	3320	47,5	48,8
Pomorskie	180	177	180,2	161,9	4531	4589	37,4	39,6
Śląskie.....	138	138	165,4	148,8	5594	5515	55,3	56,3
Świętokrzyskie.....	99	99	145,4	124,2	4191	4150	50,4	51,7
Warmińsko-mazurskie	131	127	149,2	128,1	3301	3275	43,2	46,2
Wielkopolskie.....	134	128	173,3	146,7	4138	4202	45,2	46,6
Zachodniopomorskie	166	160	177,4	155,9	3729	3464	45,0	48,7

a Stan w dniu 31 XII. b Dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej. c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba ludności ^a na 1									
	lekarza		pielęgniarkę ^b		przychodnię		aptekę		miejsce w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej ^c	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	480	453	207	182	2012	1985	3290	3211	366	356
Dolnośląskie	496	472	201	171	2172	2129	3010	3004	376	360
Kujawsko-pomorskie	510	468	218	192	2794	2777	3593	3596	407	413
Lubelskie	422	411	188	162	2000	1963	2722	2690	394	381
Lubuskie	567	516	230	204	1979	1909	3399	3366	375	362
Łódzkie	408	395	208	166	1657	1658	2825	2922	335	323
Małopolskie	461	435	204	187	2066	2036	3090	3016	362	356
Mazowieckie	435	378	200	179	2152	2123	3536	3345	364	363
Opolskie	570	533	212	173	2020	1950	3403	3334	270	266
Podkarpackie	532	504	192	172	2049	1994	3608	3550	383	375
Podlaskie	416	401	195	178	1716	1635	3441	3405	391	360
Pomorskie	548	510	245	182	2592	2570	3492	3358	354	347
Śląskie	433	428	178	178	1703	1686	3442	3309	391	375
Świętokrzyskie	468	455	190	175	2376	2359	2993	3055	318	307
Warmińsko-mazurskie	549	511	219	198	1802	1802	3823	3739	320	306
Wielkopolskie	708	691	259	229	1938	1922	3282	3045	409	401
Zachodniopomorskie	430	438	233	183	1949	1936	3509	3429	327	311

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z posiadającymi tytuł magistra. ^c Łącznie z filiami.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności		Zachorowania na grypę ^a na 100 tys. ludności		Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3		Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^c w wieku 3–5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	523,7	499,9	3001,5	3789,0	31	38	69,2	69,7
Dolnośląskie	439,6	406,0	3368,2	2259,3	54	67	70,0	70,2
Kujawsko-pomorskie	725,9	714,3	1146,6	946,1	23	30	60,4	61,7
Lubelskie	559,8	539,5	1086,4	907,4	23	26	64,5	65,7
Lubuskie	657,3	603,9	569,5	225,7	38	51	68,9	68,1
Łódzkie	530,4	523,4	3050,6	3200,3	43	48	70,5	70,9
Małopolskie	418,7	399,3	4270,2	6154,5	25	32	68,8	69,8
Mazowieckie	438,9	412,4	4899,7	5312,6	36	42	76,1	75,7
Opolskie	405,9	383,1	3065,7	2275,2	48	72	78,9	77,9
Podkarpackie	637,2	617,3	2208,4	1238,9	30	33	61,7	63,8
Podlaskie	630,6	613,2	2729,9	3027,0	32	40	65,8	67,2
Pomorskie	561,0	529,0	2204,4	13562,2	21	23	64,7	66,1
Śląskie	391,5	373,6	2165,3	2266,6	25	34	74,4	74,4
Świętokrzyskie	654,6	636,8	412,5	502,5	19	26	63,7	64,3
Warmińsko-mazurskie	869,2	841,3	2263,7	1378,7	22	27	60,1	60,4
Wielkopolskie	464,3	443,2	5928,2	6845,9	24	31	73,0	73,7
Zachodniopomorskie	639,8	585,7	1276,3	1173,1	39	46	65,7	65,9

^a Łącznie z podejrzeniami zachorowań; dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. ^b Stan w dniu 31 XII. Łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^c W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; bez dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczniów ^a na 1					
	szkołę podstawową ^{bc}		gimnazjum ^{cd}		liceum ogólnokształcące ^e	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	167	167	182	174	261	229
Dolnośląskie	202	204	212	199	266	225
Kujawsko-pomorskie	184	184	188	178	234	208
Lubelskie	124	126	166	157	261	228
Lubuskie	180	179	204	195	226	206
Łódzkie	166	166	193	184	245	217
Małopolskie	143	141	157	151	301	262
Mazowieckie	186	190	183	176	259	222
Opolskie	133	132	195	188	247	209
Podkarpackie	117	116	135	129	292	266
Podlaskie	156	158	189	175	303	251
Pomorskie	210	210	193	187	237	221
Śląskie	205	202	192	184	252	218
Świętokrzyskie	124	125	189	176	291	267
Warmińsko-mazurskie	168	169	191	181	243	217
Wielkopolskie	175	177	189	182	279	235
Zachodniopomorskie	200	202	198	189	220	211

a W szkołach dla dzieci i młodzieży; bez szkół specjalnych. *b* Łącznie ze szkołami artystycznymi niedającymi uprawnień zawodowych realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. *c* Łącznie ze szkołami filialnymi, szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego. *d* Łącznie z oddziałami przysposabiającymi do pracy. *e* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczniów ^a na 1				Liczba uczniów ^c przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu	
	szkołę zasadniczą zawodową		technikum ^b		2011	2012
	2011	2012	2011	2012		
POLSKA	143	133	243	247	10,6	10,0
Dolnośląskie	148	134	265	267	10,7	9,8
Kujawsko-pomorskie	143	127	196	191	11,6	11,0
Lubelskie	113	104	184	188	8,3	8,1
Lubuskie	131	108	236	245	11,4	10,9
Łódzkie	116	113	243	250	10,3	9,9
Małopolskie	153	148	276	291	9,9	9,2
Mazowieckie	129	121	259	264	11,4	10,9
Opolskie	168	159	262	269	8,8	7,9
Podkarpackie	150	137	287	283	8,0	7,6
Podlaskie	105	94	261	255	10,6	10,1
Pomorskie	176	165	265	267	13,3	12,5
Śląskie	144	137	272	276	13,3	12,2
Świętokrzyskie	111	101	235	235	8,7	8,3
Warmińsko-mazurskie	154	147	209	220	10,6	9,8
Wielkopolskie	190	179	243	245	10,9	10,2
Zachodniopomorskie	118	114	180	193	11,7	11,2

a W szkołach dla dzieci i młodzieży; bez szkół specjalnych. *b* Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. *c* W szkołach podstawowych, bez szkół dla dorosłych i szkół specjalnych; komputer przeznaczony do użytku uczniów.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczący się języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego w % ogółu uczniów w szkołach				Studenci szkół wyższych ^a na 10 tys. ludności		Czytelnicy ^b w bibliotekach na 1000 ludności	
	podstawowych		gimnazjalnych					
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	92,5	93,4	94,4	95,5	451	435	168	168
Dolnośląskie	79,6	80,4	89,7	91,2	549	532	173	173
Kujawsko-pomorskie	93,9	95,7	94,4	95,2	390	366	143	139
Lubelskie	96,4	96,8	97,6	98,0	443	430	175	177
Lubuskie	64,9	67,1	85,2	90,0	233	208	173	161
Łódzkie	94,6	94,6	93,9	95,2	427	403	162	160
Małopolskie	96,8	97,4	96,1	97,5	622	605	198	199
Mazowieckie	95,9	96,4	96,7	97,4	581	589	181	182
Opolskie	94,6	96,3	93,3	97,0	375	343	161	162
Podkarpackie	97,0	97,3	96,9	97,7	333	317	164	168
Podlaskie	97,0	98,0	98,2	98,2	424	391	130	127
Pomorskie	91,8	94,4	93,5	94,9	459	465	141	155
Śląskie	97,5	98,3	96,4	97,1	368	344	189	188
Świętokrzyskie	97,4	97,7	96,5	97,0	331	302	140	141
Warmińsko-mazurskie	91,6	92,1	93,3	93,4	321	307	157	152
Wielkopolskie	89,2	90,6	91,5	92,6	462	442	157	155
Zachodniopomorskie	80,6	81,9	90,2	91,0	392	363	154	151

^a Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; według faktycznej lokalizacji uczelni/filii.
^b W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi i filiami.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Księgozbiór ^a w woluminach na 1000 ludności		Wypożyczenia ^{bc} księgozbioru w woluminach na 1 czytelnika		Widzowie ^b w kinach na 1000 ludności		Widzowie i słuchacze ^{bd} w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności		Liczba ludności na 1 muzeum ^{ae} w tys.	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	3439	3416	18,6	18,9	1030	973	284	277	49,6	50,2
Dolnośląskie	3351	3270	20,0	19,5	1233	1188	261	265	53,0	50,2
Kujawsko-pomorskie	3600	3567	18,6	19,3	851	837	315	307	74,9	77,6
Lubelskie	2890	2835	19,7	19,6	584	534	109	103	47,2	50,4
Lubuskie	3709	3694	18,6	19,2	904	852	145	222	63,9	64,0
Łódzkie	3507	3472	19,8	20,3	854	828	240	245	52,8	56,1
Małopolskie	3245	3244	16,2	16,1	1065	900	304	302	29,9	31,1
Mazowieckie	3276	3268	15,8	16,0	1645	1549	555	527	45,6	46,1
Opolskie	3968	3929	18,9	18,8	609	602	185	137	72,4	72,2
Podkarpackie	4087	4101	19,8	20,1	510	518	115	104	51,9	49,5
Podlaskie	3883	3906	20,4	20,4	690	752	274	218	44,5	46,1
Pomorskie	2438	2390	17,9	16,5	1222	1319	351	355	38,7	38,8
Śląskie	3615	3600	19,8	19,7	1219	1156	293	286	81,2	82,4
Świętokrzyskie	3479	3411	19,5	21,8	480	559	193	196	53,3	53,1
Warmińsko-mazurskie	3432	3359	18,7	19,5	692	563	270	252	63,2	53,7
Wielkopolskie	3461	3446	20,7	22,7	1042	837	176	190	40,2	41,7
Zachodniopomorskie	4066	4119	18,0	18,3	872	903	239	213	68,9	71,7

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W ciągu roku. ^c Łącznie z punktami bibliotecznymi; bez wypożyczeń międzybibliotecznych. ^d Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami zorganizowanymi w plenerze. ^e Łącznie z oddziałami muzealnymi.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych ^a w %		Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w %		Wypadki drogowe ^{bc} na 10 tys. ludności		Przestępstwa stwierdzone ^{cd} na 10 tys. ludności		Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^{cd} w %	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	33,6	33,6	20,5	22,0	10,4	9,6	301	291	68,7	67,8
Dolnośląskie	28,6	28,7	21,3	22,1	10,1	11,0	389	395	68,1	67,2
Kujawsko-pomorskie	40,5	41,7	10,2	10,7	6,4	6,3	282	290	70,2	69,4
Lubelskie	31,6	30,4	14,9	15,2	8,3	7,5	237	226	73,9	73,1
Lubuskie	27,8	26,5	26,4	27,9	8,0	7,8	401	378	77,7	74,9
Łódzkie	30,3	29,2	12,1	13,8	16,8	15,4	291	271	65,8	62,5
Małopolskie	33,7	34,4	30,1	30,9	13,1	11,6	295	289	68,1	68,0
Mazowieckie	39,0	38,3	29,5	31,9	9,7	8,5	270	270	61,1	60,4
Opolskie	24,8	26,1	13,4	13,5	8,2	7,9	309	295	73,5	71,0
Podkarpackie	31,8	32,2	9,7	10,5	9,9	8,5	182	179	73,8	72,2
Podlaskie	28,8	29,2	19,1	25,4	6,8	6,4	213	210	70,3	70,1
Pomorskie	34,5	34,7	17,0	19,3	12,8	12,1	327	277	65,4	60,2
Śląskie	31,3	30,9	15,2	15,5	10,9	10,1	372	363	64,4	66,3
Świętokrzyskie	32,0	32,7	6,5	6,6	11,8	10,9	268	248	79,9	77,4
Warmińsko-mazurskie	28,0	27,4	15,9	16,1	11,3	11,1	270	257	72,1	71,8
Wielkopolskie	25,8	24,9	14,7	16,7	8,7	7,4	294	278	75,2	74,8
Zachodniopomorskie	43,8	44,0	21,6	23,1	9,0	8,2	363	342	71,1	70,7

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Zarejestrowane przez Policję. ^c Dane Komendy Głównej Policji. ^d Przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody budżetów gmin ^a na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów gmin ^b na 1 mieszkańca w zł		Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w zł	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	2926,22	3022,10	3075,02	3025,34	908,83	868,11	928,40	866,32
Dolnośląskie	3015,05	3162,36	3158,95	3143,50	991,16	926,82	1005,83	915,39
Kujawsko-pomorskie	2908,43	3067,05	3055,49	3061,64	901,95	873,92	912,53	853,20
Lubelskie	2813,22	2924,02	2996,06	2897,26	900,87	882,81	947,59	854,50
Lubuskie	2874,85	2967,16	3021,07	2921,24	999,75	852,74	1019,14	839,86
Łódzkie	2885,55	2993,25	2984,47	2948,34	909,90	830,45	924,45	828,59
Małopolskie	2930,37	2964,00	3130,02	3026,09	810,78	778,41	836,15	766,99
Mazowieckie	2987,41	3105,84	3091,15	3077,55	876,03	859,19	893,20	866,61
Opolskie	2705,81	2825,28	2848,42	2804,24	832,50	815,12	838,53	813,31
Podkarpackie	2860,39	2891,29	2995,08	2875,32	935,48	847,63	955,25	873,44
Podlaskie	2829,5	2871,78	2958,34	2827,66	868,00	829,20	871,18	826,20
Pomorskie	3177,29	3234,87	3350,86	3293,05	978,61	891,96	986,16	911,60
Śląskie	2838,55	2878,10	2936,99	2904,65	833,55	814,19	826,06	804,47
Świętokrzyskie	2879,43	2911,50	3093,60	2964,75	956,16	921,94	986,73	949,44
Warmińsko-mazurskie	3076,05	3165,88	3258,31	3205,02	1075,46	1032,87	1071,77	1034,98
Wielkopolskie	2819,96	2949,38	2974,14	2967,12	833,76	837,45	868,47	828,09
Zachodniopomorskie	3178,79	3390,53	3369,69	3407,63	1054,58	1026,23	1117,51	1034,98

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG
WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł		Dochody budżetów województw na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów województw na 1 mieszkańca w zł	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	4508,59	4865,08	4877,36	5062,38	391,09	395,40	424,10	409,01
Dolnośląskie	5157,57	5344,20	5427,38	5497,14	423,26	574,29	520,24	578,76
Kujawsko-pomorskie	3807,45	4199,93	4343,32	4650,20	351,09	362,19	369,38	365,19
Lubelskie	3991,33	4413,98	4347,66	4531,01	391,44	358,18	412,38	387,73
Lubuskie	3695,99	3824,90	3830,13	3833,51	487,21	429,57	490,87	436,68
Łódzkie	3793,04	4178,31	4174,25	4512,54	319,50	325,03	377,02	357,05
Małopolskie	4411,86	4552,08	4403,67	4593,04	393,69	340,33	420,39	341,13
Mazowieckie	6105,95	6509,03	6611,40	6840,39	465,98	470,29	492,09	465,29
Opolskie	4510,56	4787,34	4721,27	4672,29	450,57	409,74	476,89	407,10
Podkarpackie	4791,02	4880,95	5286,51	5179,10	436,96	409,41	452,32	418,52
Podlaskie	4318,06	4692,38	4843,75	4842,31	404,27	390,33	431,14	410,22
Pomorskie	4510,35	5695,13	5246,22	5865,03	385,36	387,95	418,60	402,25
Śląskie	3859,86	4055,93	3937,55	4115,56	290,55	302,62	314,54	317,99
Świętokrzyskie	5094,17	4874,69	5588,06	5433,06	403,09	464,98	413,72	539,64
Warmińsko-mazurskie	4242,86	4389,10	4416,37	4538,86	384,13	423,43	399,47	467,96
Wielkopolskie	4387,09	4839,56	5208,83	4924,87	361,82	317,93	392,18	328,46
Zachodniopomorskie	3569,36	4110,65	4122,28	4500,99	431,45	456,80	494,76	477,70

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON ^a na 10 tys. ludności		Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności		Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca ^b (ceny bieżące) w zł		Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^c (bieżące ceny ewidencyjne) na 1 mieszkańca w zł	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	1004	1032	90	93	36778	39665	38084	40021
Dolnośląskie	1123	1156	103	104	41194	44961	42539	45374
Kujawsko-pomorskie	879	897	87	85	30683	32596	30648	31667
Lubelskie	746	767	67	72	24778	26919	19529	21409
Lubuskie	1021	1052	98	106	30980	32795	31461	32345
Łódzkie	902	927	83	86	34063	36750	33781	36384
Małopolskie	991	1024	91	96	31248	34107	28991	30966
Mazowieckie	1277	1319	109	115	60075	64790	71204	72223
Opolskie	962	977	68	68	29796	31771	34407	34461
Podkarpackie	710	728	65	66	24691	26801	24202	25100
Podlaskie	764	790	74	79	26653	28485	22060	23016
Pomorskie	1131	1157	109	110	35057	37822	36450	38259
Śląskie	958	982	80	83	39671	42830	44527	47493
Świętokrzyskie	829	848	69	74	27779	29552	25170	28372
Warmińsko-mazurskie	807	827	77	80	26747	28635	22011	22768
Wielkopolskie	1090	1121	98	102	38321	41285	37170	40348
Zachodniopomorskie	1246	1261	109	109	31709	33485	29625	31279

^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b Obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^c Stan w dniu 31 XII.

TABL. 35 (37). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) w zł				Nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) ^a (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	
	przemysł		budownictwo		2011	2012
	2010	2011	2010	2011		
POLSKA	106373	118393	108887	114618	303	373
Dolnośląskie	152195	169574	112998	116349	249	333
Kujawsko-pomorskie	91006	100735	99917	102817	89	145
Lubelskie	87173	97450	96763	98557	174	301
Lubuskie	100314	107569	102166	103399	55	68
Łódzkie	96509	109068	104636	109422	228	302
Małopolskie	94966	108116	104470	107946	362	489
Mazowieckie	133079	149531	134296	151692	887	923
Opolskie	103848	113242	93911	93879	83	65
Podkarpackie	83322	93158	97354	99021	255	298
Podlaskie	89260	97343	108488	107490	116	116
Pomorskie	101149	118292	102487	106449	274	442
Śląskie	112896	126267	105820	112198	223	281
Świętokrzyskie	102003	109010	108230	109523	112	95
Warmińsko-mazurskie	84707	90071	96438	101784	138	146
Wielkopolskie	95585	103777	102719	108017	264	393
Zachodniopomorskie	88648	95177	117658	123685	114	130

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

Kartogram 1.

LUDNOŚĆ NA 1 km² W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 2.

KOBIETY NA 100 MĘŻCZYŹN W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 3.

LUDNOŚĆ W WIEKU PONIŻEJ 25 LAT W % OGÓŁU LUDNOŚCI W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

Kartogram 4.

LUDNOŚĆ^a W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

^a W wieku zdolności do pracy; jako granicę wieku zdolności do pracy przyjęto dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

Kartogram 5.

PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R.

Kartogram 6.

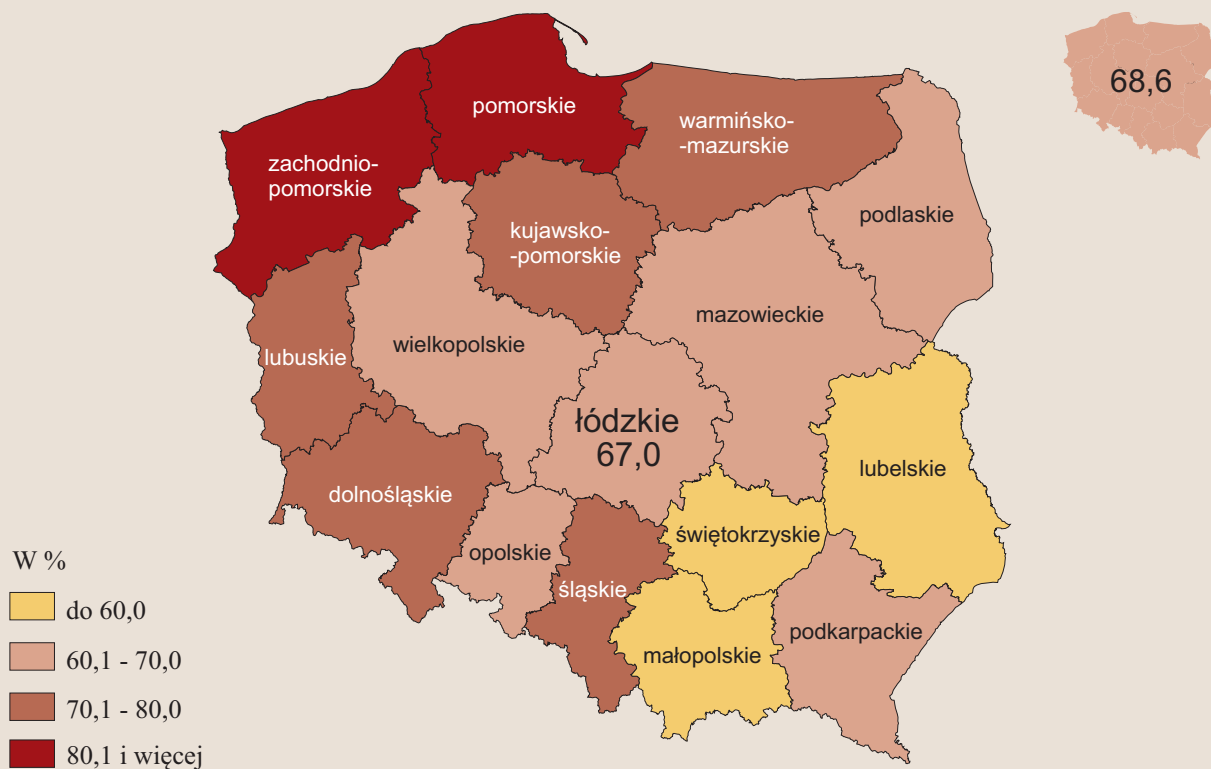
SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R.

Kartogram 7.

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W % LUDNOŚCI OGÓLEM^b W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansu.

Kartogram 8.

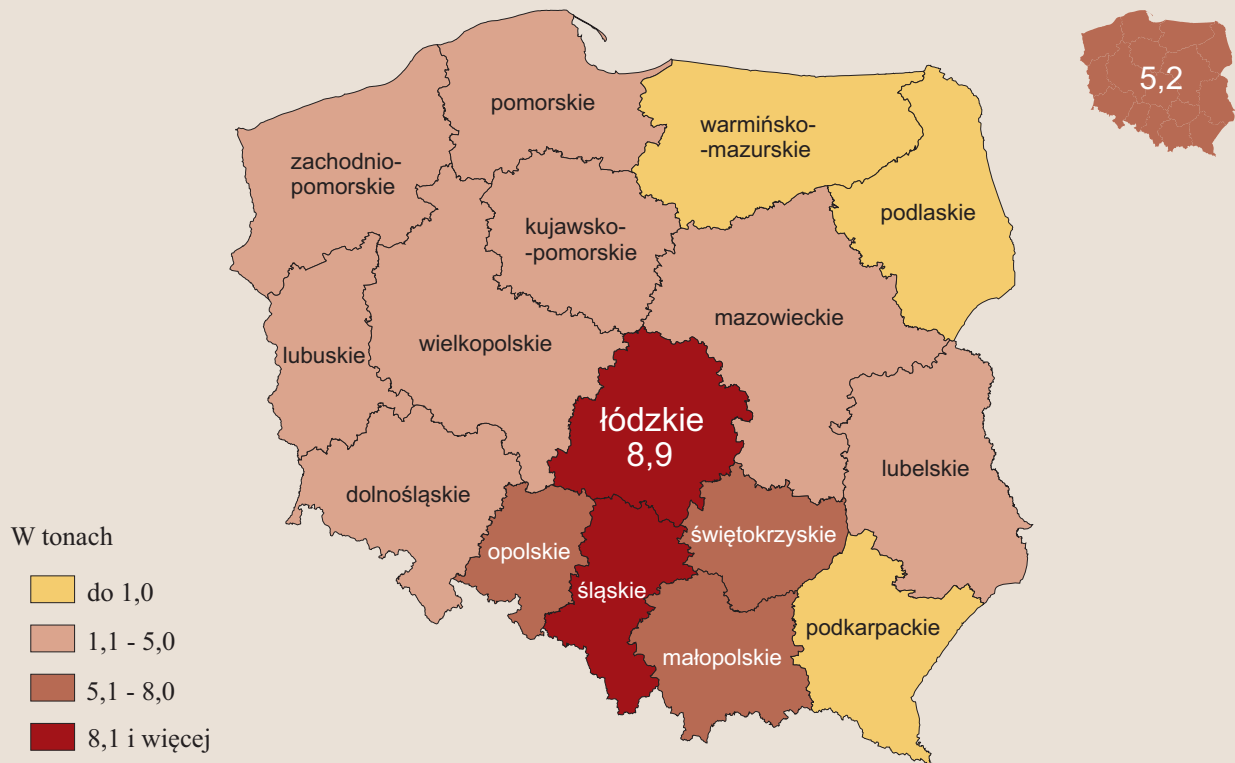
ODPADY^a WYTWORZONE W CIĄGU ROKU NA 1 km² W 2012 R.

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

Kartogram 9.

EMISJA PRZEMYSŁOWYCH GAZOWYCH (bez CO₂) ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a NA 1 km² W 2012 R.

^a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

Kartogram 10.

LESISTOŚĆ W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 11.

PRACUJĄCY^a OGÓLEM NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

Kartogram 12.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1000 PRACUJĄCYCH^a W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

Kartogram 13.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 14.

STOPA BEZROBOCIA DŁUGOTRWAŁEGO^a W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

^a W % ogółu ludności aktywnej zawodowo.

Kartogram 15.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W 2012 R.

Kartogram 16.

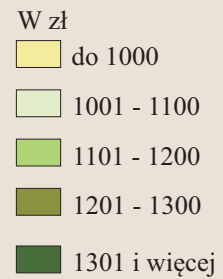
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W % OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH O WYDATKACH PONIŻEJ MINIMUM EGZYSTENCJI^a W 2012 R.

^a Za minimum egzystencji uznaje się granicę ubóstwa skrajnego. Za punkt wyjścia ustalenia granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji szacowany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

**PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY
I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH
DOMOWYCH NA 1 OSOBE W 2012 R.**

DOCHÓD

WYDATKI

1050,78

Kartogram 18.

PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA^a NA 1 OSOBE^w W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

Kartogram 19.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R.

Kartogram 20.

DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI NA 100 km² W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

Źródło: Na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Kartogram 21.

LICZBA LUDNOŚCI NA 1 LEKARZA W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2012 R.

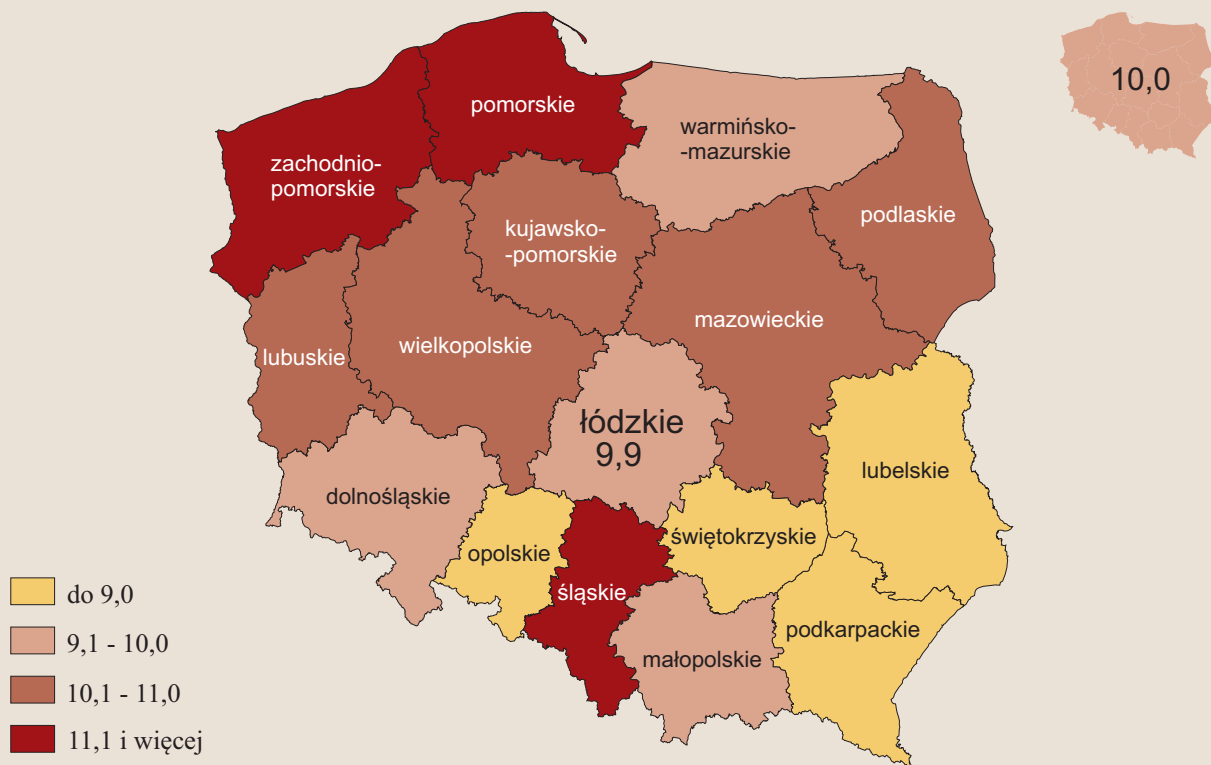

“DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO” W WIEKU 3-5 LAT W % LUDNOŚCI ODPOWIADAJĄCEJ TEJ GRUPIE WIEKU W 2012 R.

^a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; bez dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej.

LICZBA UCZNIÓW^a PRZYPADAJĄCYCH NA 1 KOMPUTER Z DOSTĘPEM DO INTERNETU W 2012 R.

^a W szkołach podstawowych, bez szkół dla dorosłych i szkół specjalnych; komputer przeznaczony do użytku uczniów.

STUDENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2012 R.

^a Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; według faktycznej lokalizacji uczelni/filii.

Kartogram 26.

WIDZOWIE W KINACH NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R. (w ciągu roku)

Kartogram 27.

STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2012 R.

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

Kartogram 28.

WYPADKI DROGOWE^a NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2012 R.

^a Zarejestrowane przez policję. Dane Komendy Głównej Policji.

Kartogram 29.

PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE^a NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2012 R.

^a Stwierdzone przez policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Dane Komendy Głównej Policji.

Kartogram 30.

**PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA
W 2011 R.
(ceny bieżące)**

Kartogram 31.

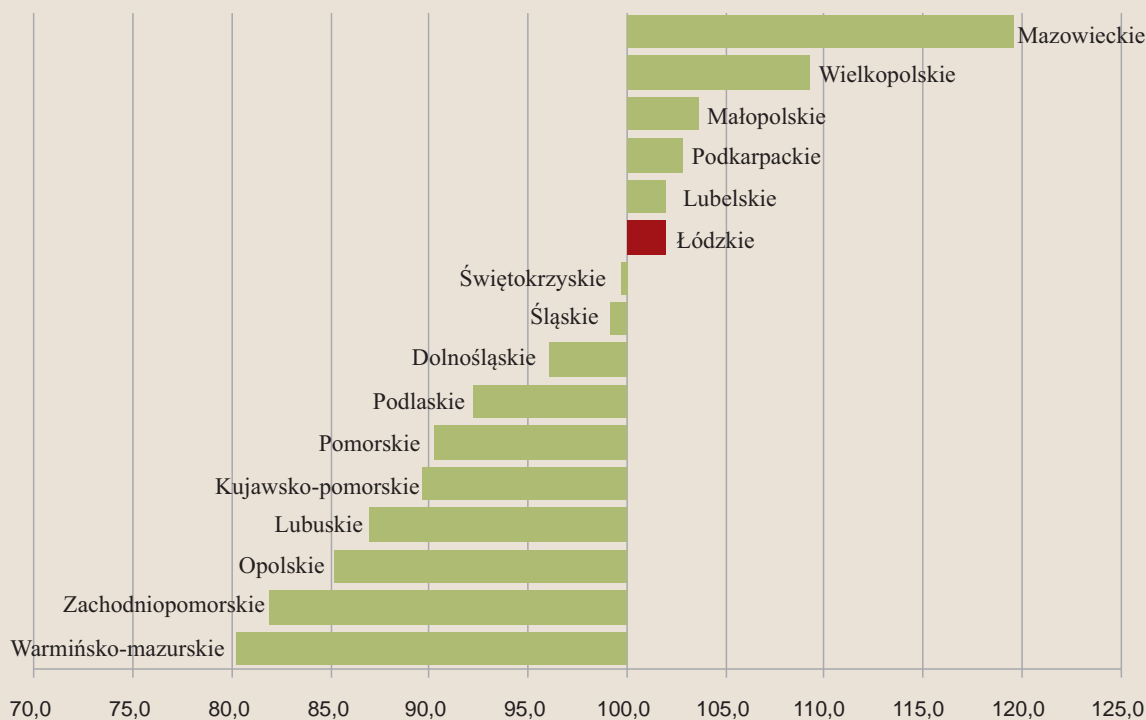
**NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ
BADAWCZO-ROZWOJOWĄ^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2012 R.
(ceny bieżące)**

^a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

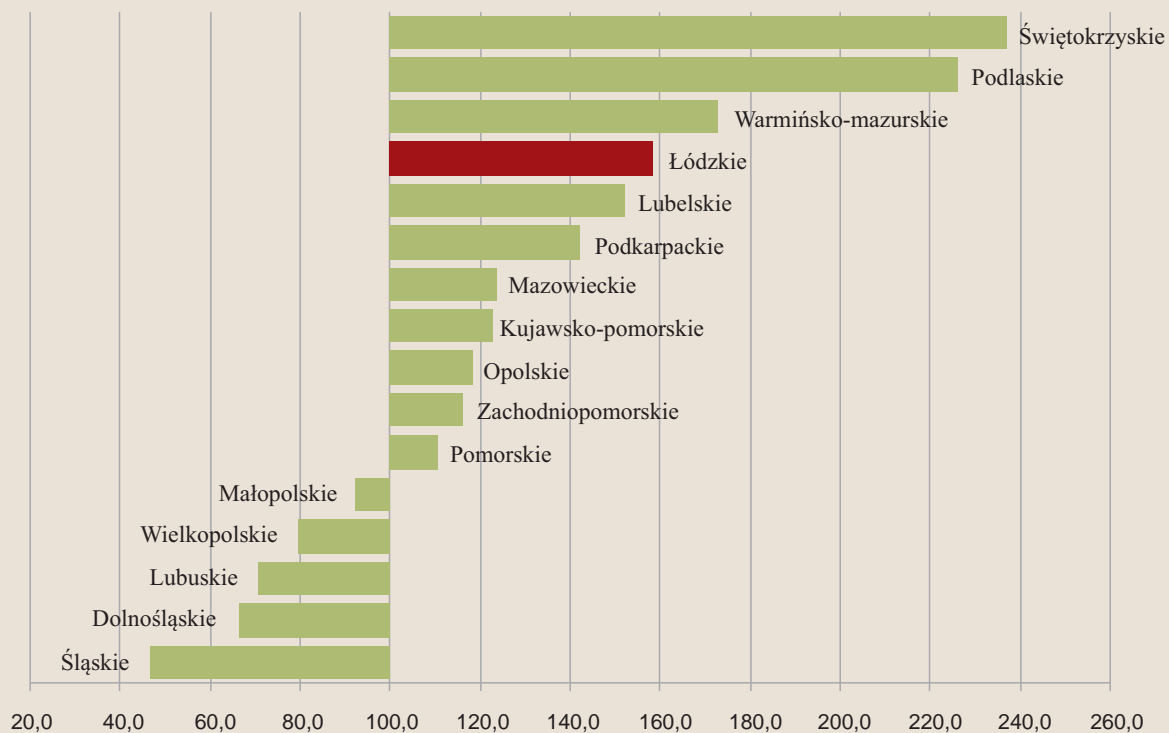
Wykres 1.

**PRACUJĄCY NA 1000 LUDNOŚCI W 2012 R.
(Polska = 100)**

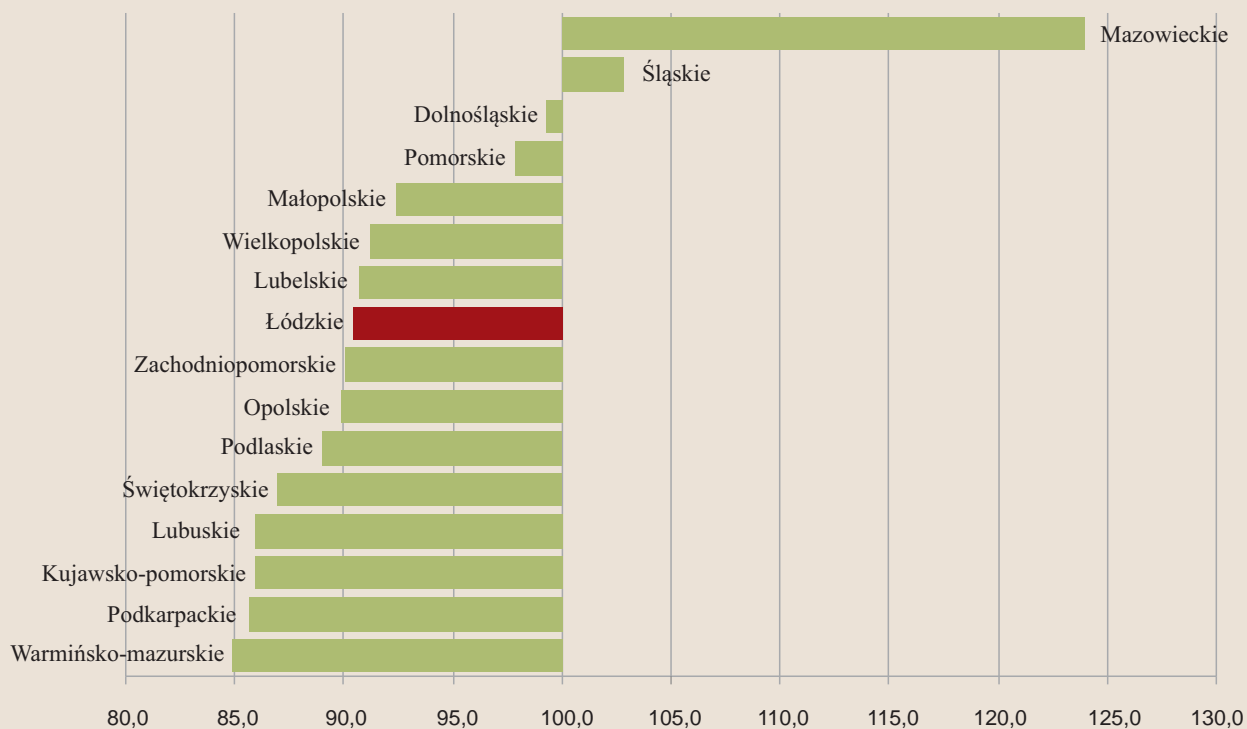
Wykres 2.

**BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1 OFERTĘ PRACY W 2012 R.
(Polska = 100)**

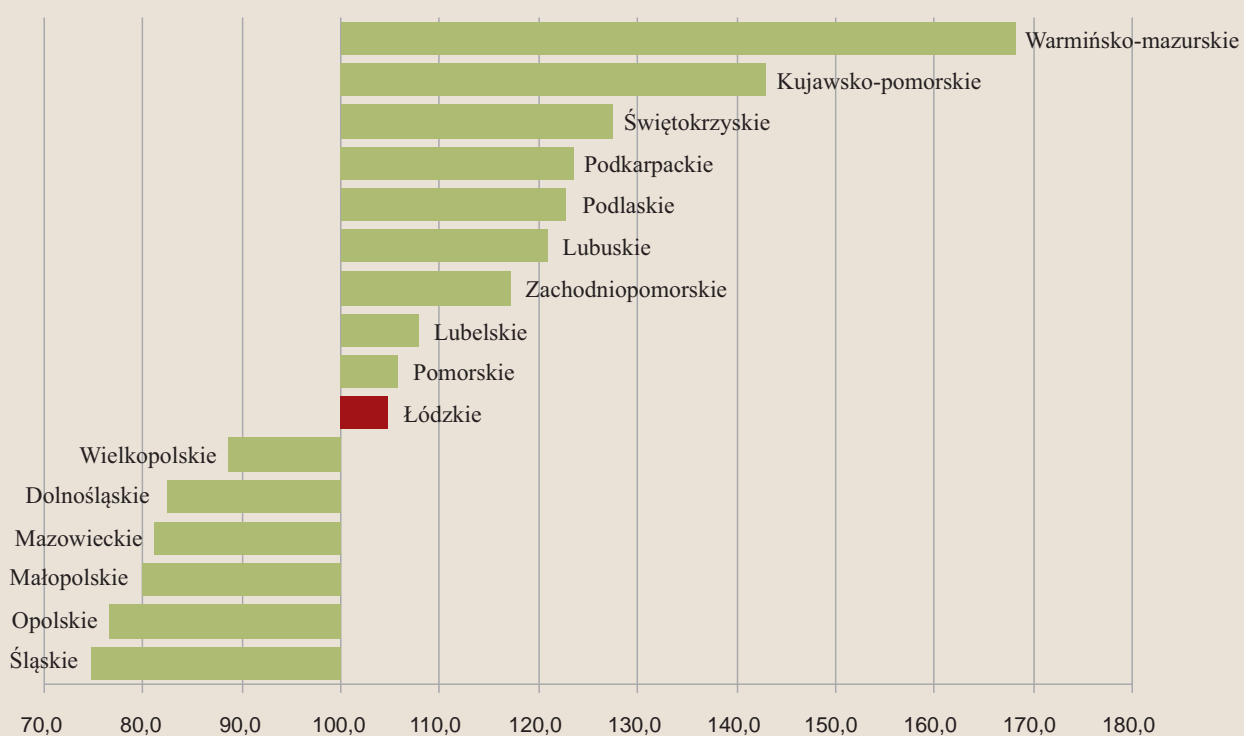
Wykres 3.

**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE
BRUTTO W 2012 R.
(Polska = 100)**

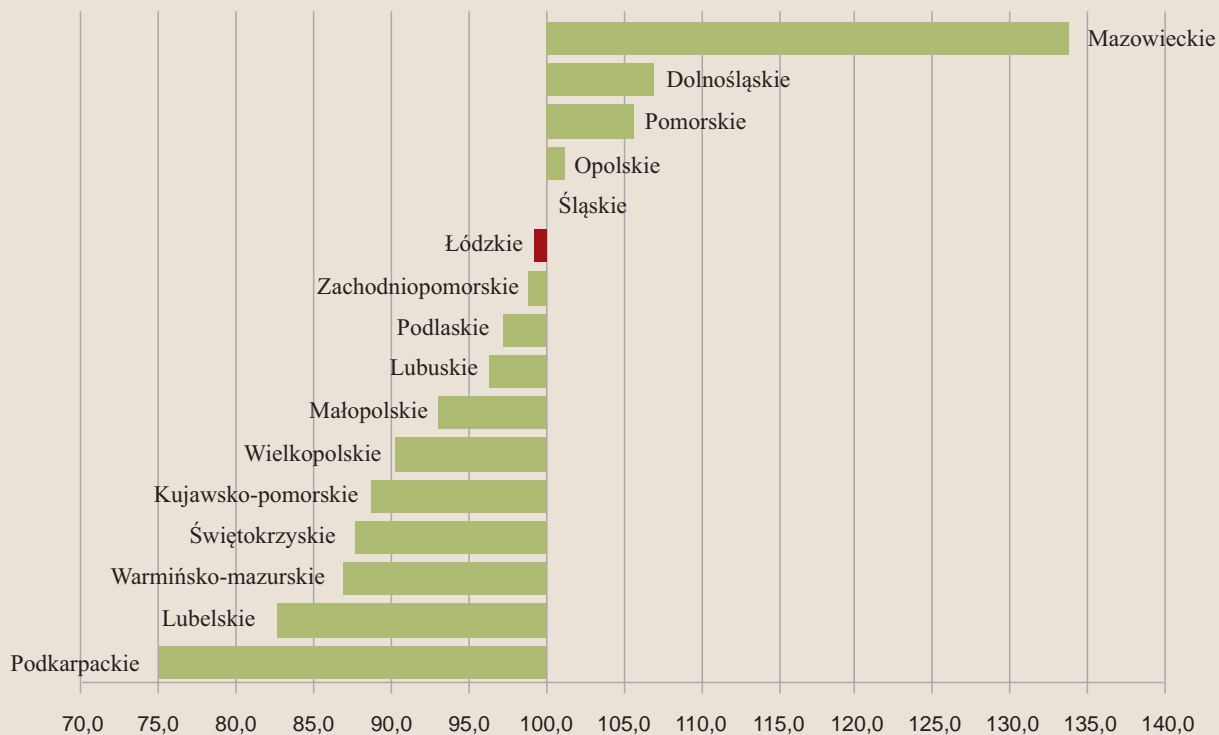
Wykres 4.

**OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ
NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2012 R.
(Polska = 100)**

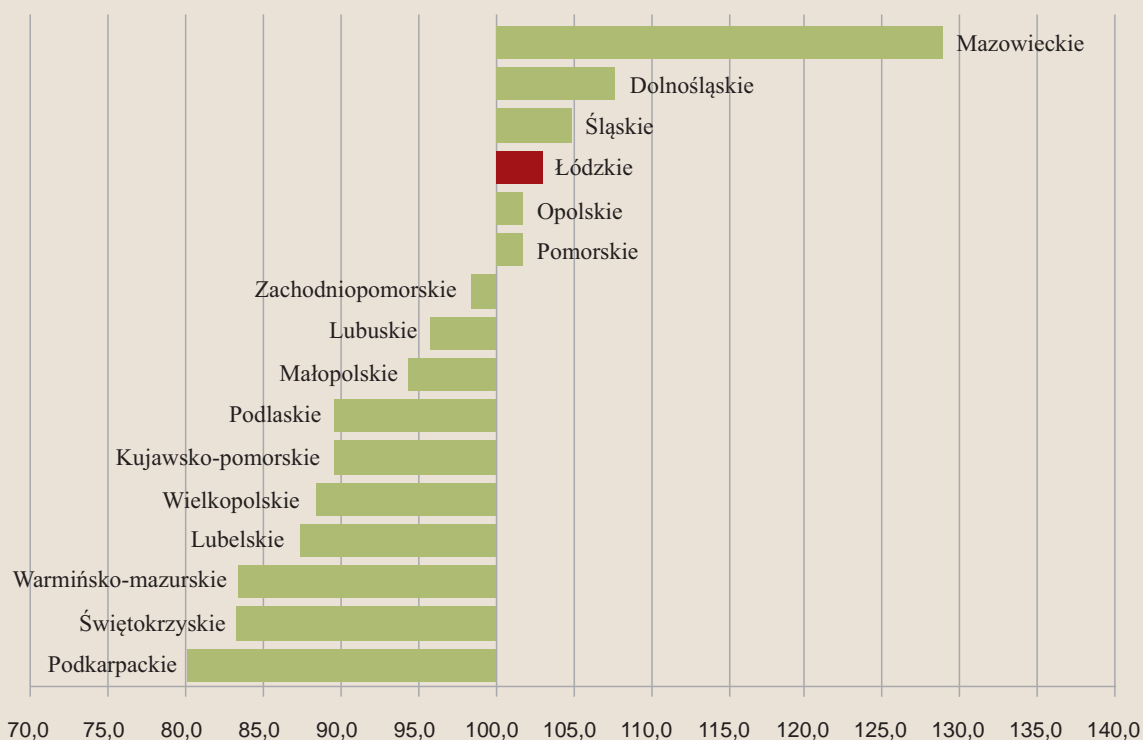
Wykres 5.

**PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2012 R.
(Polska = 100)**

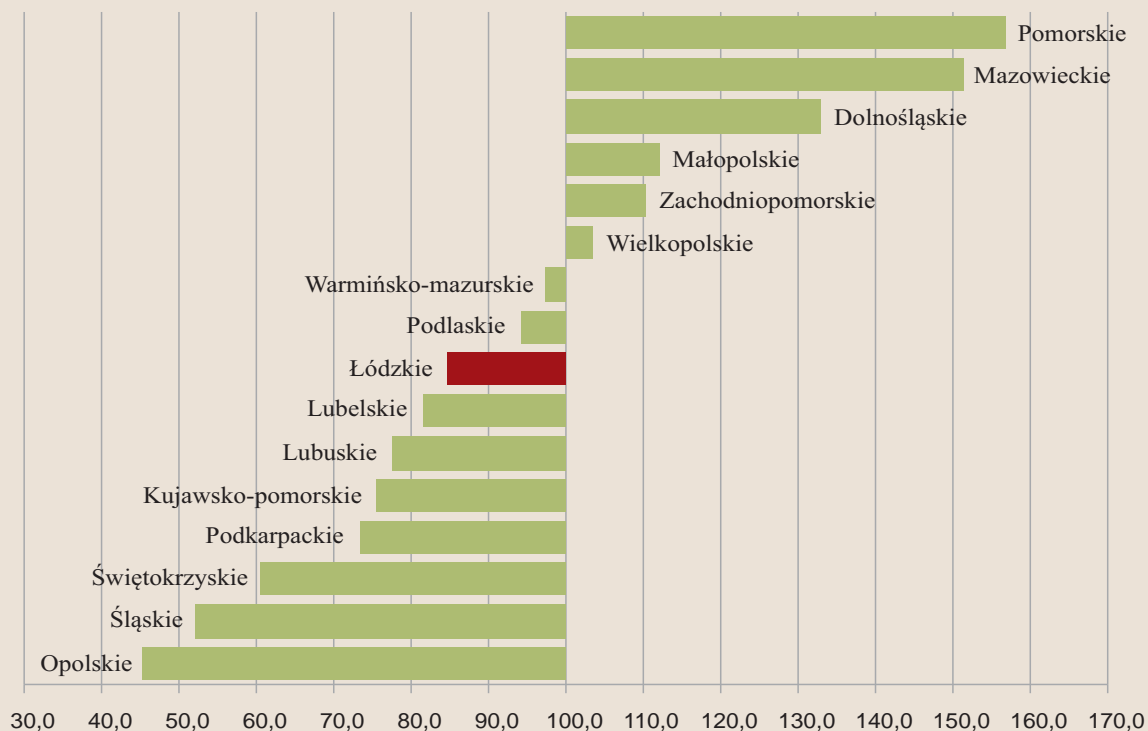
Wykres 6.

**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2012 R.
(Polska = 100)**

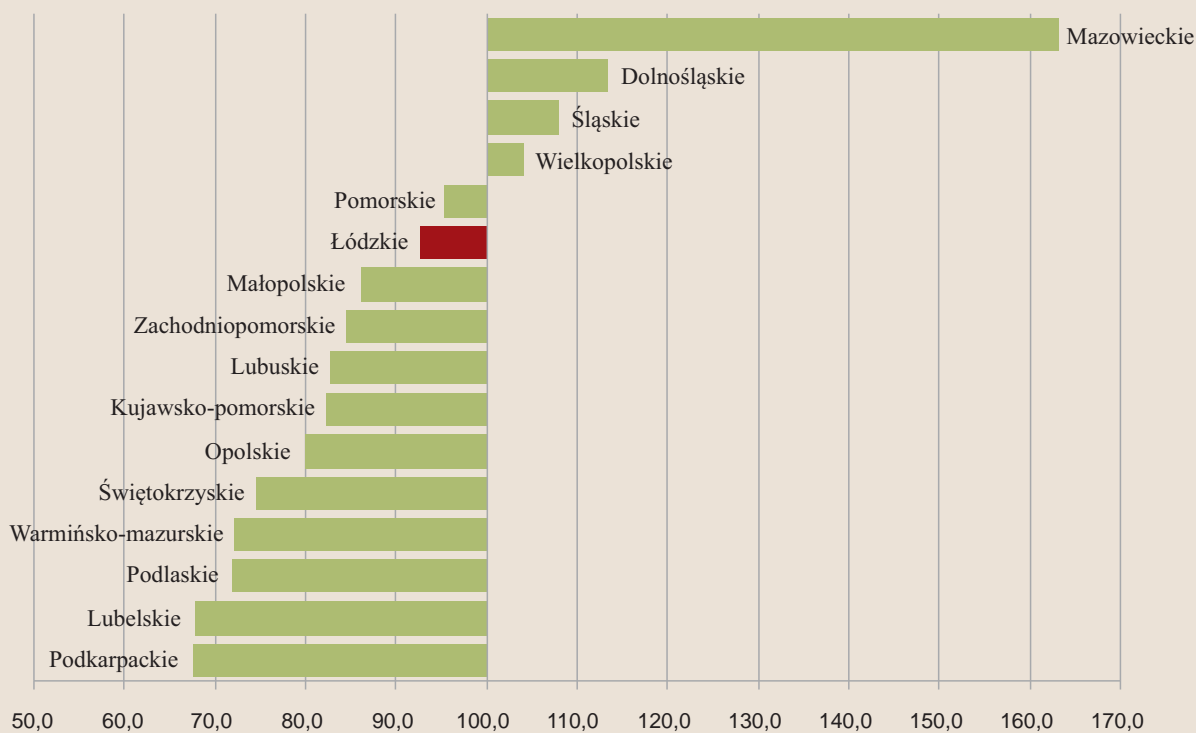
Wykres 7.

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW W 2012 R.
(Polska = 100)**

Wykres 8.

**PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA
W 2011 R.
(Polska = 100)**

WSKAŹNIKI GRUPOWE POZIOMU ŻYCIA

Kartogram 32.

ZASOBY LUDZKIE I RYNEK PRACY W 2012 R.

Kartogram 33.

AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA W 2012 R.

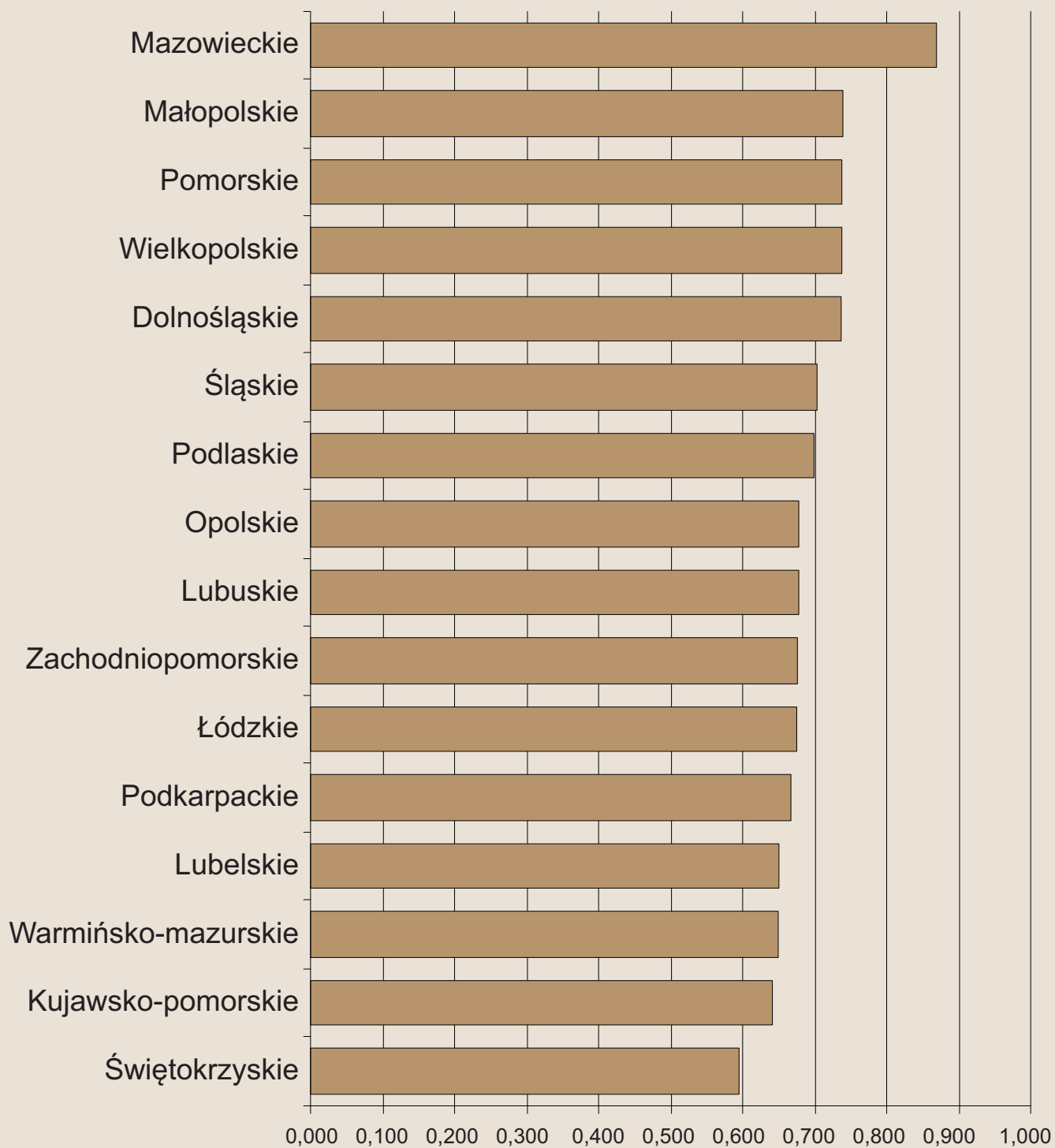

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI W 2012 R.

Wykres 9.

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI W 2012 R.

W sprzedaży między innymi:

- RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2011, 2012
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartalnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - 2009, 2010, 2011, 2012, 2013
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – PODREGIONY, POWIATY, GMINY - 2009, 2010, 2011, 2012, 2013
- STATYSTYKA ŁODZI - 2010, 2012

- ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2011

- RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2010, ŁÓDŹ 2011
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2011 R., ŁÓDŹ 2013

- OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2011
- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2012 R., ŁÓDŹ 2013

- NAUKA, TECHNIKA I INNOWACYJNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2009, ŁÓDŹ 2011
- ŚRODKI TRWAŁE I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2011, ŁÓDŹ 2013
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA PODMIOTÓW Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2012
- BUDOWNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2011, ŁÓDŹ 2012
- GOSPODARKA MIESZKANIOWA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2012, ŁÓDŹ 2013

WYNIKI SPISÓW Powszechnych

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO, ŁÓDŹ 2011
- PSR 2010. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2012
- NSP 2011. LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA, ŁÓDŹ 2013
- NSP 2011. ZAMIESZKANE BUDYNKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2013

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/lodz>, gdzie prezentowane są w formie elektronicznej publikacje, komunikaty oraz tematyczne informacje sygnałowe.

**Zamówienia realizuje Urząd Statystyczny w Łodzi
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź tel. (42) 683-92-96, FAX (42) 684-48-46**